

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Narodni volilci gorenjskih in notranjskih mest in trgov!

Narodni centralni volilni odbor, v katerem imajo večino pristaši g. Ant. pl. Globočnika, odklonil je zahtevo, naj bi volilcem tega kandidata priporočal.

S tem pokazal je centralni odbor, da nima niti on zaupanja do tega moža, ki niti do danes ni podpisal skupnega programa vseh slovenskih poslancev z dne 2. oktobra 1890, pač pa iskal pomoči v Postojini pri Nemcih.

Narodni volilci, ne udajte se torej nasprotnemu pritisku, ne rušite narodne discipline in volite soglasno edinega kandidata za Vašo skupino, ki je podpisal označeni vseslovenski program, t. j. našega kandidata, gospoda

dra. Danila Majarona.

Rojaki, bodite složni, narodna stvar mora zmagati.

Živio narod!

V Ljubljani, dne 3. marca 1891.

Odbor „Slovenskega društva“.

Še nekaj besedi h kandidaturi gospoda Antona pl. Globočnika.

Ljubenzjivi naš kolega „Slovenec“ naročil si je v Kranji članek, kateri je priobčil v sobotnej svoji številki s podpisom „več volilcev gorenjsko-notranjskih mest in trgov“. Razume se samo po sebi, da teh „več volilcev“ pada s krepelci po našem listu, očitajoč „nam“ lažljivo, hudobno in nesramno postopanje. Zares, v volilnej borbi ne zahtevamo pardona, kakor ga tudi sami ne dajemo; jedno pa je, kar se mora zahtevati od časništva našega, ako nečemo, da zagazimo v ameriško razuzdanost à la Marc Twainov slučaj, to namreč, da se obe nasprotni stranki poslužujeta argumentov in dokazov ter da opustite vsako poulično zabavljanje. Čitatelji naši bodo nam priznali, da smo se mi v borbi za izvolitev našega priporočenca v gorenjsko-notranjskih mestih in trgih strogo ravnali po tem načelu. Padale so res ostre besede, kakor o takih prilikah drugače skoro mogoče ni, a v poulično, pobalinsko zmerjanje svojih nasprotnikov nismo se spustili. Zasluga zato gre vsekakor „Slovencu“, ki je gosp. dr. Majarona počastil z izrazom, ki se kaznuje po § 496. kazenskega zakona in ki sedaj mesto argumentov pada po nas s psovkami.

Toda oglejmo si sedaj, kakošna časnikarska zelišča rastejo na „gospodovem“ vrtu v Kranji.

(Tu je bilo konfiskovanih 33 vrst.)

Gospod pl. Globočnik je v navadnem življenji res vsega spoštovanja vreden človek; prav iz srca bi mu bili privoščili, da bi bil na stara leta mirno užival pokojnino, katero si je prislužil s petinštiridesetletnim službovanjem. Ako pa nam ga „prijatelji“ njegovi urivajo za poslanca, potem tudi njemu nasproti ne velja več ona obzirnost, katero smo dolžni vsakemu zasebnemu človeku. S tem, da

kandiduje ali — pravo za pravo — da ga kandidujejo, postal je gosp. pl. Globočnik javna oseba in podvreči se mora javnej sodbi, naj bi mu to bilo všeč ali ne. Zato mu pa kranjski njegov „prijatelj“ izkazuje prav slabo uslugo, ako v svojem sobotnem članku zatrjuje, da je „prav čvrst in zdrav na telesu, na duhu mladeniško bister in čil“ in zopet na drugem mestu, da je „zdrav, čvrst in duha bistrega“, ker nas s tem izzivlje na odgovor.

Ako bi bilo res, kar smo ravnokar naveli iz „Slovenčevega“ članka, potem bi g. pl. Globočnik še danes bil v dejanskej službi, kajti „v dobro zaslužen pokoj“ ni šel iz lastne volje, temveč — da se izrazimo birokratski — „erist gegangen worden“ in, ako smo prav poučeni, moral je zato stopiti v pokoj, ker se je v referatih njegovih ravno pogrešalo one duševne čilosti, katere je na odgovornem mestu vladnega svetnika tako živo potreba. Isto taka basen je ona, katero natvezuje dobri gospod iz Kranja čitateljem „Slovenčevim“ gledé telesne čilosti svojega priporočenca. Poznamo ga dobro in vemo, kakošna je ta čilost; gospodje volilci pa bodo o njej naredili si sodbo lahko sami, ako jim povemo, da je še le pred nedavnim časom moral se zdraviti v privatnih zavodih v Kaltenleitgebenu, Gradcu in na Dunaji zaradi iritacije živcev.

In ali je res, da gospodu pl. Globočniku pri njegovej kandidaturi gré le za stvar in ne záse? Kdo se ne smeje! On živi v pokoji in zato mu je srčna želja, da bi prišel na Dunaj, kjer bi poleg svoje penzije užival še državnozborske dijete in pohajal, kakor se je proti nekemu gospodu sam izrazil: „Spazirgänge, Theater“. Ako je v resnici tako nesebičen, zakaj ne čitamo nikdar, da bi bil poklonil kedaj kako malenkost v katerikoli dobrotvorni namen, da že ne govorimo o narodnih potrebah. In vendar ima okolu dvestotisoč goldinarjev premoženja. Ne smešite se torej s tem, da mu imputujete lastnosti, o katerih sam ničesar ne vé.

Gospod člankar iz Kranja storil bi gospodu pl. Globočniku najboljšo uslugo, ko bi mu priporočil, naj ne sili v zbornico poslancev, za katero nima nikakih sposobnosti. S tem, da odkriva lastnosti, od katerih ves svet vé, da jih upokojeni gospod vladni svetnik nima, vzbujal e po nepotrebnem njegovo samoljublje ter ga žene v volitveno strast, katera mora vsekakor slabo uplivati na njegove, brez tega že jako občutne živce. Mi po prijetih poročilih ni trenotek ne dvomimo, da bodo gospodje volilci v četrtek izrekli, da gospoda pl. Globočnika navzlic vsem, v „Slovencu“ usiljenim mu dobrim lastnostim, ne marajo za svojega poslanca. Ali bode po takem razočaranji mogel biti hvaležen „Slovencu“ in kranjskemu svojemu pokrovitelju? Dvomimo.

Volilna borba na Goriškem.

Naša deželica ima voliti štiri poslance za državni zbor. Dva poslance volijo kmetske občine, jednega mesta in trgi in jednega veleposestvo.

Za kmetske občine v Furlaniji bili so s početka trije kandidati: monsignor Jordan, ki je ta okraj tudi do sedaj zastopal, gospod dr. Marani in gosp. dr. Lovisoni, oba odvetnika v Gorici. Zadnja dva sta si bila hudo v laseh, dasi ni imel nobeden mnogo upanja, da bode prodrli. Uvidevši, da bi dvojna kandidatura ne imela uspeha, sklenili so prijatelji ob obeh odvetnikih Goriških, naj odloči sreč-

kanje, kateri ima odstopiti. Sreča bila je dr. Marani-ju pri srečkanju mila, a odločnost Lovisoni-jeva in njegovih pristašev prisilila je naposled tudi dr. Marani-ja, da je zapustil volilno bojišče. Pristaši Lovisoni-jevi v veleposestvu so pretili s štrajkom pri volitvi v veleposestvu in ta pritisk je bil toli močen, da je Marani odstopil. Sedaj sta si nasproti prošt Jordan in dr. Lovisoni. Soditi po prvotnih volitvah propal bode odvetnik proti svečeniku, zakaj zadnji ima kakih 10 glasov več nego prvi. Odločilni so tu slovenski glasovi v Brdih in deloma na spodnjem Krasu, skup 18 glasov; ako bi se ti obrnili na Lovisoni-jevo stran, bi gotovo gosp. prošt propadel. To bi se sicer pri normalnih razmerah ne zgodilo, a čuje se pa, da delajo Lah s silo in denarom, in ne vemo, se bodo-li ustavljali vsi tamošnji volilci zadnjemu sredstvu. Ako ima proštova stranka zanesljivih in dobrih agitatorjev in čuvarjev, bode zopet gotovo izvoljen.

Dva dni kasneje volijo trgi, mesta in kupčijska zbornica. Tu je jedini kandidat vseh strank plemeniti gospod Fr. grof Coronini, ki bode stalno jednoglasno izvoljen. Istinito plemenit v dejanjih in mislih nema ta visokorodni gospod nikjer nasprotnika, in ko bi se kdo upal motiti tu volitev, privrelo bi na volišče toliko volilcev, da bi tako predrznost v kali zadušili.

V skupini veleposestva imamo dva kandidata: dosedajnega kneza Hohenlohe-a in gospoda Alfreda grofa Coronini-ja, ki je na političnem polju homo novus. Prvi je o priliki zadnjih volitev javno izrekel, da sovraži Slovane (odio gli Slavi), kar je sicer v Gradišči med italijanskimi volilci „formalno“ zaničeval (formalmente smentisco), a objavil tedaj toliko žaljivega in zaničevalnega proti Slovincem, da bi bilo bolje, ko bi bil visokorodni gospod molčal. Da bi bil visokorodni gospod knez Hohenlohe rekel: „Jaz prekličem ono izjavo (rivoco e no smentisco)“, bi molčali, a zanikovati „formalno“ izjavo, ki se je vršila javno pred 50 in več pričami, to ne gre. Predaleč bi zašli, ko bi hoteli iz njegove sedanje objave našim veleposestnikom tu razložiti, kako misli ta gospod o nas; nadejamo se pa, da bode bolje pero to pojasnilo našim gospodom še o pravem času in na pravem mestu. Tu naj še navedemo, da stoji stvar nasprotnega kandidata, za katerega bodo tudi Slovenci glasovali, do sedaj zelo dobro in da bode gotovo zmagal, ako bodo Slovenci jedini. Žal, da je začel nekdo v tem eziru volilce motiti. Jasneje o tem — kasneje.

Najbolj zanima — seveda — borba za slov. kmetske občine, borba mej dr. Tonkljem in dr. Gregorčičem. O tej borbi napisali bi lahko pole in pole, a opuščamo to, da ne bi koga žalili. Objaviti hočemo le, komu je kob najugodnejša. V Goriškem glavarstvu sodijo ljudje, ki razmere in ljudi natanko poznajo, da je rezultat prvotnih volitev sledeč: 110 glasov dobi gotovo dr. Gregorčič, 13 gotovo dr. Tonkli in 15 je dvomljivih. Na Tolminskem računajo celo v vladnih krogih, da dobi 38 glasov dr. Gregorčič, 40 pa dr. Tonkli. Ker so pa izpale volitve v Volčah prvemu na korist, bode najbrže razmerje tako-le: 42 za Gregorčiča in 36 za Tonklija.

Najmanj znane so nam razmere na Krasu, od tam nismo poizvedeli nič pozitivnega; danes pravijo, da je vse za Gregorčič-a, jutri za Tonkli-ja. Mi mislimo, da bode tudi tu resnica v sredi in da dobita kandidata vsak po polovico glasov, t. j. vsak približno po 33. Po tem takem bi dobil dr. Gregorčič najmanj 185 in dr. Tonkli največ 97 glasov. Dr. Gregorčič ima vsakako absolutno večino

že brez Krasa, zadnji glasovi odločijo le toliko, zmaga li bolj ali manj sijajno.

Tu naj še dodamo, da je to volilno gibanje pripravilo na površje obžalovanja vredne stvari. Stara „Soča“ očitala je dr. Gregorčič-u, duhovniku, — in urednik pri stari „Soči“ je tudi duhovnik — hude reči, blatila in zasramovala ga je na ostuden način brez nobenega dokaza. „Nova Soča“ zavrnila je staro v članku, ki ni bil za javnost, a navedla je fakta. Zoper tako pisavo v „Novi Soči“ protestuje skoro vsa duhovščina v Gorici in bližnji okolici, a za staro „Sočo“ nema ta gospoda niti jedne grajalne besede. To je krivica in iz te bodo izvirale najbrže še borbe, katerih nasledki bodo lahko še osodopolni. Želeli bi, da bi se to ne vršilo potom javnosti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. marca.

Volilno gibanje.

Kakor smo že poročali, pričele so se volitve za državni zbor dne 27. t. m. v Trstu, kjer je bil voljen dosedanji poslanec Luzzatto. V soboto volile so kmetске občine gorenjeavstrijske. Dosedaj pripadalo je vseh sedem poslancev teh občin klerikalni stranki. Voljenih je šest dosedanjih poslancev. Na mesto grofa Henrika Brandisa, ki se je odpovedal kandidaturi, izvoljen je M. Rammer, občinski predstojnik v Haidu, ki je tudi klerikalec. Torej se tu ni nič spremenilo. Včeraj volile so kmetске občine na Češkem, Moravskem, v Galiciji, v Bukovini, na Solnograškem in na Nižjem Avstrijskem. Dalje volila so mesta na Gorenjem Avstrijskem, in II in III. razred v Trstu. Skupaj se je volilo včeraj 88 poslancev, in je ta dan skoro odločilen za to, kako se bode sestavila bodočega državnega zbora večina. Posebne važnosti za nas je izid volitev na Češkem, Moravskem in v Galiciji. Staročehi imeli so dozdej na Češkem v kmetških občinah 14 poslancev, in so postavili zopet v 13 okrajih kandidate. Mladočehi imeli so dozdej samo 3 poslance, a postavili so kandidate v 17 okrajih. Tudi na Moravskem postavila je mladočeska kmetška stranka svoje kandidate.

Burni volilni shodi

so na Dunaji prav navadni. Občinski svetnik Bernert sklical je volilni shod v Brigittenau, kjer je prišlo do hudih izgrediv mej navzočimi antisemiti in socijalnimi demokrati, ker večina zadnjih ni hotela dovoliti besede. Mój splošnim razburjenjem moral se je shod razpustiti. Sploh se kaže, da bode zjedinjena levica bržkone pri novih volitvah zgubila morda nekoliko sedežev.

Izseljevanje iz Galicije

se množi mej kmetškimi krogi. Na gališki meji prišli so mnogo kmetov iz treh raznih okrajev, ki so se hoteli izseliti v Brazilijo, ne da bi imeli potrebnih potovalne dokumentov. Odveli so jih zopet v njih domovinske občine.

Vnanje države.

Srbska skupščina

potrdila je proračun v prvem branji po vladnih predlogih in je odobrila kredite za poslaništva v Atenah in v Bukureštu ter za konzula v Plevlji, katere je finančni odsek bil črtal.

Srbski minister vnanjih zadev

razposlal je srbskim zastopnikom v inozemstvu okrožnico, v kateri razlaga v skupščini prijavljeni program ministerstva Pasičevega. Novo ministerstvo držalo se bode v vnanji politiki načrta poprejšnjega kabineta in si bode prizadevalo, da ojači kolikor mogoče prijazne razmere z vnanjimi državami.

Rusko-francoske simpatije.

Peterburški list „Herold“ donaša uvodni članek o posetu nemške cesarice vdove Friderika v Parizu. Ruski list misli, da se ne moti, ako izreče, da v okolici predsednika Carnota ne mislijo niti na to, da zamene rusko prijateljstvo z nemškim. Omejnjeni list javlja, da bodoče poletje doide francoska mornarica pred Peterburg. Brez dvoma bode ta vest, ako se obistini, obradovala Ruse in Francoze jednako prijetno.

Nemčija in Francija.

Cesarica vdova Friderika zapustila je francosko zemljo. Bil je res skrajni čas, da se neso dogodili morda resni izgrediv. Francozje se sicer v njej v prvi vrsti videli žensko in po starem običaji bili galantni. A nekaterim nemirnim elementom pa je bila tudi kratka njena navzočnost predolga in bati se je bilo, da se prvotna prijaznost ne spremeni v nasprotno, ko so se začeli pridevati obisku njenemu politični nameni. Gotovo je, da se je prvotni namen, sprijazniti francoske umetniške kroge in pridobiti jih, da se udeležijo razstave v Berlinu, popolnoma izjalovil. Nemški časopisi so precej razburjeni zaradi tega poraza. Francosko časopisje si prizadeva stvar pokazati v ugodnejem svitu. Kake nasledke utegne ta zadeva imeti, je še dvomljivo; na vsak način ni zboljšala odnošajev mej Nemčijo in Francijo.

Ministerska kriza v Rumuniji.

Ministerske krize so na dnevnem redu. Komaj sta se poravnali v Italiji in v Serbiji, nastala je v Rumuniji. Ministerstvo Manu dalo je ostavko, ko je doživel poraz v senatu, kateri ni hotel posvetovati se o postavi o pouku, katero smatrajo judimisti kot važen del njihovih reformacijskih postav. Položaj je težaven baš zaradi tega, ker sta večini v senatu in v poslaniški zbornici si nasprotni. Glede na naše sosedne razmere je razvoj te ministerske krize važen za odnošaje na Balkanu.

Socijalni demokratizem v Nemčiji.

Pri razpravah o vojaškem etatu izrazil se je pri točki „premije za podčastnike“ državni kancelar Caprivi, da v boji proti socijalnemu demokratizmu je treba poskusiti vsa sredstva, da se odpravijo nezadovoljnosti. Ne govori kot vojak, nego kot državni kancelar. Leta 1848 vojaštvo, to je moštvo, ni bilo še socijalističnega mišljenja kakor zdaj. V pravem boju proti socijalnim demokratom treba je drugih podčastnikov nego proti vnanjemu sovražniku. Nemčija ima najbolje častnike sveta — rekel je kancelar — treba je, da imamo tudi najboljše podčastnike.

Alzacija in Lotaringija

stisnili se bodeta zopet strogeje na srce ljubeče Germanije. Ministerstvo je dalo namreč ukaz, da se morajo v jutro 3. marca od 8. ure naprej zopet vse odredbe zaradi potnih listov z vso strogostjo izvrševati, ter da odpadejo vse olajšave v železniškem prometu s tako imenovanimi prehajajočimi biljeli.

Anarhisti v Italiji.

Pričela se je pravda proti trem anarhistom, Calzoni, Pedroni in Penachi, ki so obtoženi, da so odposlali kralju Umberto v januarju l. 1889. iz Perugia pismo „nihilistične družbe“, v katerem so ga pozivali, da se odpove do 21. marca, drugače bodejo ga anarhisti z dinamitom pognali v zrak. Ker so došle isto leto v juniju pošiljatve dinamitnih patron, zaprla je policija več sumljivih oseb. Obtoženi taje, da bi bili deležni zarote, akopram se priznajo za anarhiste.

Ustaja v Chile

se hitro razširja in napreduje. Dne 25. t. m. bombardovalo je ustaško brodogve mesto Iquique, ter ga zaselo. Razrušenih je šest največjih mestnih trgov in ubitih do 200 ljudi. Vodja vladnih čet moral je kapitulirati in predati mesto ustašem, ki so oplenili najbogateje biše v mestu. Posredovanji angleškega admirala je zahvaliti, da se neso vršila še večja poškodovanja.

Dopisi.

Iz Kranja 1. marca. [Izv. dop.]

Skoro bo že dve leti, kar smo pisali za časa izvolitve g. dr. J. Tavčarja deželnim poslancem nekako tako-le: Res ne razumemo nekaterih sicer izkušenih, pametnih ter skozi in skozi olikanih mož, ki so tudi res že mnogo koristili našemu mestu, da trobijo v rog nekega gospoda, kojega največje veselje je šteti stopinje mej dekanijo in mestno hišo ter zopet nazaj in ki je že vsa leta z neko čudovito doslednostjo, katera bi bila vredna boljše stvari, zopet vsak napredek. Tako pred dvema letoma. In danes? Mirno podpišemo, kar smo govorili takrat. V krogih katere smo si dovolili takrat malo preresetavati, so še vedno iste razmere. Dotičnik, g. Pavšlar st. namreč, „mešetari“ še vedno mej „farovžem“ in „rotovžem“ in njegovim sladkim in prepričevalnim (?) besedam so še vedno na stečaj odprta ušesa nekaterih naših veljakov in po njegovem prizadevanji vlada sedaj mej župnijo in županijo, ki ste si bile še ravnokar v laseh, ginljiva sloga in jedinstvo. Pozabljena je „roženkranska afëra“. Blagoslovil je naš Bismark to zvezo svojim tobakom in prekrasna ter uplivna vonjava poslednjega prouzročila je bržkone ono polo, ki pričinja neki tako-le: „Midva volila bodeva c. kr. vladnega svetnika Antona pl. Globočnika. — — —“ Podpisana sta g. župan K. Šavnik in g. dekan A. Mežnarec. Da se je podpisal g. dekan se nikakor ne čudimo in tudi hudi mu radi tega ne moremo biti, kajti on je otrok svojega časa, v katerem se č. duhovščina tako rada umešava v politiko, da jo je zanesla še celo v cerkev, kjer bi se imela glasiti le beseda božja in oznanjati ljubezen do bližnjega. Tako je tudi danes zjutraj pri prvi maši dekan vrgel g. dr. Majarona in vse „Mladoslovence in njih tovaršijo“ raz leco v velih gaudium pametnomislečih naših meščanov. Vendar naj si zastran tega g. dr. Majaron ne dela skrbi. Kaj tacega pripetilo se je tudi že marsikomu drugemu tako pred kratkim našemu sl. mestnemu zastopu in g. županu, kateri je pa sedaj g. dekanu popolnoma udan, tako, da sta prav debela prijatelja. Da je to pot v Canosso pripravljaj naš „pot“ to je samo ob sebi umevno.

Kakor že rečeno, g. dekanu nikakor ne zame-

rmo tega podpisa, a res žalostni smo postali, ko smo brali na dotičnej poli tudi ime g. župana Šavnika. Niti misliti bi se ne bili upali, da se bo ta mož kedaj pustil tako uporabljati. Jeli to Šavnik iz leta 1877. za deželnozborskih volitev, za kojega so naidušeno delali rodoljubi, da so mu pripomogli do zmage pri najhujšem vladnem pritisku? Tempora mutantur!

In šla je mej svet ta pola s priporočevalnima podpisoma; Pavšlarjev duh plaval je nad njo, razboriti kapelani obdajali so jo s svojim svitom in vse skupaj zavito je bilo v nekako skrivnostno vladno meglo. Pričelo se je agitovanje, lovili so podpise in ustanovili so agitarijski odbor pod firmo „Tomaž Pavšlar in sin“! Pravijo pa, da so jih strašno malo ujeli na te limance. In kaj je temu uzrok? Zopet naš Bismark! Naši nasprotniki napravili so veliko taktično pomoto, ker so poslali g. Pavšlarja preobračat volilce. Mož ima namreč jako malo simpatij mej našim občinstvom. On je neprostovoljni agitator za dr. Majarona, ker večina meščanov izrekla se je: če je pa „pot“ za Globočnika, potem je pa na vsak način Majaron naš kandidat, kajti malo dobrega naklonil nam je do sedaj še g. Pavšlar. Morda bo na ta način g. Pavšlar vendar prišel do prepričanja, da je on že „ein todter Mann“, da nima več toliko upliva kakor včasih. V postu, v tem času premišljevanja in pokore, naj gre vendar mož v se, naj se spokori in odide naj v hišico mej škofijo in farovžem, kjer je neki že odnekaj določeni „Friedrichsruhe“ za našega Bismarka.

Kar je še drugih agitatorjev so le bolj „minorum gentium“ in nimajo posebne veljave. Da vam dokažem njihovo duhovitost, navedem naj le dva slučaja. Tako naprim. izrekel se je g. Tomo Pavšlar ml., duhoviti sin svojega še bolj duhovitega očeta, da je samo zato proti dr. Majaronu, ker je le-ta njegov proti-zastopnik v nekej pravdi. Kaj ne, kako se tukaj bije hud boj za načela in versko šolo? Nekdo drugi zopet hotel je pridobiti nekega volilca nemškega mišljenja s to pretvezo: „Tega Slovenca vendar ne bote šli volit“! To se pač pravi, da dotičnik agituje za nemškutarja Globočnika. Lahko si mislite, da nam agitovanje za dr. Majarona „rebus sic stantibus“ pač ni težavno in da je v nas njegova zmaga osigurana s precejšno večino glasov. — „Žene, prigovarjajte svojim možem, da se izvoli plemeniti Globočnik“, dejal je danes zjutraj pri pridigi g. dekan Anton Mežnarec, mi pa završujemo svoj dopis: Možje! bodite možje! volite može, in ne bodite šleve in šolobarde! Sicer pa: vigilantibus jura! kajti naš zoprtnik hodi okolu, kakor rujoveč lev in gleda koga bi požrl!

Iz Škofjeloške, dne 1. marca 1891. [Izv. dop.] (Dva volilna shoda ali nov dokaz klerikalne poštenosti.) Na soroči, t. j. soboto zvečer sklicalo je „Slovensko društvo“ shod državnozborskih volilcev, pri katerem nam je predstavilo svojega kandidata g. dr. D. Majarona. — Razposiljala so se tiskana vabila vsem volilcem, prost bil je pristop tudi gostom, nasprotni nam volilce pa smo še izrecno naprosili, naj se shoda vdeležé ter brez strahu povedó svoje pomisleke proti našemu kandidatu. — To storili smo zategadelj, ker nam je bilo do odkritosrčnosti in ker se nismo bali niti mi, niti naš kandidat javnosti. — To zdelo se nam je danes potrebno poudarjati, da bodo meščanje lažje sodili naše in pa nasprotnikov postopanje.

Shod „Slovenskega društva“ vršil se je povsem dostojno; g. dr. Majaron razvil nam je mirno in trezno svoj program, povedal nam je da je naroden in veren, da bo po svojih najboljših močeh skušal koristiti domovini in svojim volilcem, zlatih gradov pa seveda razsodnim našim volilcem ni mogel in ni hotel obljubovati. — Predsednik zboru g. notar Lenček, deželni poslanec g. dr. Tavčar in naš rojak g. dr. Triller so nam g. kandidata iz razlogov, ki jih je „Slov. Narod“ itak že opetovano povdarjal, toplo priporočali in vsled tega je od navzočih 35 volilcev, 32 volilcev proglasilo g. dr. Majarona svojim kandidatom. — Nasprotna stranka se zbora navzlic vabilu ni udeležila, pač pa nas je počastil mestni župan g. Valentin Sušnik.

Komaj pa se je to zborovanje tako mirno in dostojno završilo, pričelo se je proti nam tihotapsko rovanje.

Že danes ob 6. uri zjutraj čutil se je naš g. župnik — ki mimogrede povedano, v Loki še ni znal pridobiti si trdnih tal — poklicanega, da

➤ Dalje v prilogi. ➤

je zlorabeč svetost cerkve, raz leco pobijal ukrepe našega shoda ter svaril volilce z ne baš pobožnimi besedami proti nam, kakor da bi mi ne bili verni katoličani ampak brezverci in Turki. — Kar naravnost moramo povedati g. župniku, da tako zavratno postopanje ni dostojno njegove obleke in da si ž njim ne bode pridobil simpatij Ločanov, ki jih pogreša še v tako obilni meri.

Toda dalje! — Napovedali so naši klerikalci v zvezi z nekaterimi preslepljenimi meščani svoj volilni shod na danes popoldne v gostilni zmešanega svojega pristaša g. Av. Sušnika. — Namestu da bi bili k temu shodu, tako kakor mi, vabili vse volilce ter odkrito ravnali, so pa obvestili le svoje pristaše ter pisali, ker so se sami čutili vender-le preslabe, v Ljubljano po pomoč.

In res, opoldne primarširal je v mirno naše mesto celi štab katoliško-političnega društva obstoječ iz gospodov Kalan, Žitnik, Prosenc, Peterca st., Peterca ml., Polak, na čelu pa neizogibni dr. Šušteršič.

Zares, sami ljudje, ki jim je blagor Škofjeloke gotovo posebno na srci!

Boječ se, da bi nasprotna gospoda na skritem svojem shodu ne skušala po stari svoji navadi begati naših volilcev z lažmi, in pa v svesti si, da shod volilcev mora biti pristopen tudi nam, tako kakor je bil naš nasprotnikom, podalo se je na ta čudni shod tudi kakih 20—25 naših volilcev in pa vsled njih vabila tudi naš rojak in tajnik „Slovenskega društva“ g. dr. Triller.

Naš prihod je gospodo silno zbegal, posebno adjutant dr. Šušteršič in faktotum Prosenc letala sta, kakor da bi ju bil gad pičil, po mostovžu ter pošiljala na vse strani po svoje pristaše.

Preteklo je precej časa, predno so zbohnali skupaj večino in šele proti 6. uri ustal je — kdo? menda kak star upliven meščan — o ne, ustal je — dr. Šušteršič ter otvoril zbor baje v imenu katoliškega političnega društva ter proglašal tudi takoj samega sebe predsednikom!

Svojega kandidata so bili v naglici doma pozabili in zato je „predsednik“ dr. Šušteršič proglasil njegov program s tem, da je več kot pol ure zgalagal proti naši stranki ter z najpodležjim obrekovanjem in natolcevanjem skušal ponižati jo v očeh navzočnih volilcev. — Zabelil pa je končno svoje otrobe s tem, da je volilce slovesno odvezal in oprostil slehernega davka za slučaj, ako bodo volili g. pl. Globočnika.

Mi smo vse to mirno poslušali ter se zanašali na to, da bomo že potem očitno na laž postavili predrznega tujca, da se bomo branili, sodbo pa mirno prepustili volilcem. — In res oglašil se je takoj po govoru dr. Šušteršiča k besedi g. notar Lenček proseč, v imenu navzočnih nezavisnih volilcev, da se podeli beseda našemu rojaku gosp. dr. Trillerju, ki je naprošen v to, da odgovarja g. dr. Šušteršiču.

Mislil bi človek, da je to bila skromna zahteva, utemeljena v pravicah volilcev — a kaj se je zgodilo!

Vstal je tujec in ne volilec dr. Šušteršič ter izjavil, da dr. Triller-ju ne more dati besede, ker v Lohi ni volilec in tudi ne ud katoliško-političnega društva! — Temu pritrdili so tudi njegovi pristaši, dočim tudi sami niso loški volilci in zaman je ostalo vse naše apelovanje na poštenost in pravičnost nasprotnikov. — Ne da bi bili dopustili pravilno glasovanje, proglasili so g. Globočnika kandidatom, akoravno se je komaj polovica navzočnih odzvala zanj, tako, da jim je moral priskočiti na pomoč nevolilec Andrej Kalan, ki je prej sam bil zato, naj se strogo pazi, da bodo glasovali le volilci.

Še enkrat je potem naš pooblaščenec g. dr. Triller zaprosil besede, zahteval jo je zanj vrh tega še volilec g. M., a vse zaman — gospodje so se bali resnice, vedeli so, da jih bomo grdo na laž postavili in ko smo jim to v obraz povedali, ko so zaorili po dvorani klici „Sram vas bodi,“ „resnice se bojite“ itd. — tedaj so pogumna ljubljanska gospoda in ž njo njih maloštevilni zaslepljeni pristaši pogumno — zbežali v drugo nadstropje v čitalnico in prvi žalostni nastop katoliško-političnega društva v Škofjiloki bil je pri kraju.

Beležeč mirno in trezno ta dogodek prepuščamo, sodbo o škandaloznem postopanju stranke, ki nima niti toliko poguma in poštenja, da bi dopustila braniti se onemu, ki ga je na nečuvnen način

napadla, mirno volilcem. — Sodijo naj sami, katera stranka zasluži več vere, ona ki nastopa javno in odkritosrčno, ki vam predstavi svojega kandidata, — ali pa ona, ki izza grma meče kamenje in blato na nasprotnika potem pa pogumno zbeži.

Sodite in izrecite v četrtek na volišči svojo sodbo: danes ne gre več za osebe, vaša sodba bodi ob enem obsodba postopanja, kakeršnega smo bili deležni danes, bodi vaš slovesen protest proti obrekovanju someščanov in nasilstvu stranke, ki o pravem katoličanstvu niti pojma nima.

Zategadelj volimo soglasno g. dr. Majarona, ki je obljubil, da bo nas zastopal po starem geslu: „vse za vero, dom, cesarja“. — On je mlad in delaven, on ima kot vernih kmetskih starišev sin bolje srce za naše potrebe, kakor star, za delo nesposoben uradnik, ki je ves čas svojega službovanja le uradoval nad nami in ki se nam niti pokazal ni. — Na limanice slepih, smešnih in praznih obljub se pa ne damo loviti.

Zategadelj svetujemo tudi predrznemu usiljencu dr. Šušteršiču, naj gre v prihodnjič drugam krošnjarij ter ljudem pesek v oči metat, kajti danes imel se je zahvaliti le naši potrpežljivosti in dostojnosti, da ni pred pragom Loške čitalnice pobiral svojega rojstva grešnih kostij.

Iz Postojine 1. marca. [Izv. dop.] (Volilno gibanje.) Vsakdo bi mislil, da ima starček pl. Globočnik v Postojini, kjer je dolgo vrsto let kot glavar služboval, veliko večino volilcev na svoji strani. Tukaj ga mora ljudstvo najbolj poznati; ako je torej vreden in sposoben dolžnosti državnega poslanca izvrševati, gre gotovo Postojini prva in odločilna beseda. Postojina mora lastnosti in zmožnosti tega gospoda najbolj poznati in umestno je, da druga mesta, ki volijo s Postojino v isti skupini, ne zmatrajo glasu našega trga, kot glas upijočega v puščavi.

Kako pa misli in sodi velikanska večina Postojincev o kandidaturi g. Globočnika razvideti je iz sledečega:

Volilni shod dr. Danila Majarona napovedan je bil za v nedeljo 1. marca t. l. — Iznemadilo nas je torej, ko pride gospod kandidat navzlic zgornjemu naznanilu v petek 27. februarja našim volilcem predstavljati se. Dasiravno ga ta dan nihče pričakoval ni, zbralo se je vendar ob 5^{1/2} uri popoldan čez 40 volilcev v gostilni gospoda župana Vičiča, da bi zaslišali njegov program.

Ko so si zbrani volilci g. župana Vičiča odbrali predsednikom volilnemu shodu, pričel je gosp. dr. Majaron v lepem in jedrnatem govoru razvijati načela, katerih se hoče držati, ako ga volilci izvelejo svojim poslancem.

Avstrija, rekel je govornik, potrebna je kot država neobhodno nam Slovincem in vsem drugim avstrijskim Slovanom. A gotovo je tudi to, da Avstrija more vspevati le s pomočjo Slovanov; zato bodem jaz podpiral le ono vlado, katera bode to neovržno trditev, kot pravo spoznala. Podpiral bodem dalje le ono vlado, katera bode za razširjenje državljanских svoboščin in pravic, katera se ne bode upirala svobodi državljanov bodisi v besedi bodisi v tisku. Vsakteremu zvišanju davkov bodem se jaz z vso odločnostjo uprl — sicer bodem pa tudi na to delal, da se bode obrtnijski in dohodninski davek pravilno in pravično uredil. S svojimi volilci hočem ostati v nepretrgani zvezi; poročal jim bodem vsako leto o svojem delovanju v državnem zboru ter jim hočem večkrat priliko dati, da mi osebno svoje želje izrazijo, za katerih izpolnitev bodem vse svoje moči zastavil. Sicer pa poudarjam, da je podlaga mojemu programu občeslovenski program z dne 2. oktobra 1890.“

Ko je kandidat svoj govor, kateri je bil na mnogih mestih od pričujočih volilcev burno odobran, končal, oglašilo se je več volilcev k besedi.

Gosp. Kraigher Al. povdarja, kako nejedino in deloma nemškutarsko je bilo tržanstvo v Postojini, da smo pa sedaj z malimi izjemami došli vendar do lepe jedinosti. Ta jedinost, katera nas je danes tukaj zbrala, porok nam je, da bodemo vsi svoje glasove oddali za g. dr. Dan. Majarona. Gosp. Kraigher omenja končno potrebe obrtne šole v Postojini ter polaga g. kandidatu na srce, storiti za to šolo, kar je mogoče.

G. A. Ditrich priporočal je vsprejem kandidature g. dr. Majarona ker so volilci lahko spoznali, kako izvrstna govorniška moč je on; v sedanjem kritičnem času potrebovali bodemo krepkih,

mladih, delavnih močij; starčki nikakor ne morejo bremen in dolžnostij državnega poslanca prenašati.

Gosp. Vičič priporočal je kandidata, ker je naše gore list; on pozna potrebe našega in posebno notranjskega ljudstva.

Na podlagi razvitega programa in zgornjih priporočil, predlaga g. Bilc, da se dr. Majaron proglasi našim kandidatom in da se vsi zavezemo 5. marca našim poslancem voliti ga. Ta predlog bil je nauduseno in jednoglasno vsprejet.

Dr. Majaron odgovarjal je na vsak posamezen govor zelo duhovito in primerno.

Ko je še g. Kutin na srečno zmago napil, prišel je kmalu čas, da je moral gospod kandidat oditi. Spremili so ga vsi, nauduseni vsled njegovih govorov, na kolodvor in slišali si večkrat in večkrat ponavljane besede: Le dr. Majaron more biti naš kandidat; od star ga političnega uradnika, katerega je vlada že v kot postavila in katerega zmožnosti in lastnosti le predobro poznamo, ne pustimo se nikakor zastopati.“

Gola resnica je, da so bili vsi nezavisni in upliveni tržani, kateri imajo pravi čut za slovenski narod pri tem zborovanju navzočni in da so tudi vsi za našega kandidata dr. Majarona oduševljeni.

Sedaj pa nekaj zelo novega. Bojazljivi gosp. pl. Globočnik došel je tudi isti večer v Postojino. Mislili smo vsi, da bo volilce, zbrane pri gospodu Vičiču, obiskal ter jim svoj program razložil. Toda Bog varuj! Gospod se je marveč skrival in skrivaj nekaj uradnikov, Nemcev in nemškutarjev in par tržanov, na katere je gotovo računil, za drugi dan ob 11. uri k Deksato povabil.

Slučajno zvedela sta o zborovanju tudi gospoda Kraigher in Ditrich, katerih se je pa pl. gosp. umirovljenec tako ustrašil, da svojega programa, katerega niti nima ne, ni mogel nikakor razviti. Zamrmral je le: Vse za vero, dom, cesarja saj me poznate, kar volite me!

Ko sta skušala še g. notar in tehant ta program nekoliko razjasniti, vzdignili so s ponosom svoje nežne ročice za tega pokojnega kandidata gg. Krainer Ivan, Burger Matko in Deu Edko in mnogo drugih gospodov, ki so kot svoj občevalni jezik nemščino upisali.

To zborovanje se je končalo s protestom g. Kraigherja, da večina Postojinskih tržanov ima že g. dr. Majarona za svojega kandidata, na kar so se nasprotniki žalostno razšli.

Kar pa neso dosegli s shodom, doseči hočejo po potih, katera neso ljuba niti Bogu niti ljudem: Za srečen izid volitve v nasprotnem zmislu — izpostavljeno je sv. rešnje telo!! Preproste tržane sliši nad tem zelo godrnjati.

Gosp. kapelan skačejo skupaj z znanim gosp. baronom po hišah in gosp. tehant kličejo uboge žene volilcev k sebi — bogsigavedi zakaj.

Pri vseh poštenih in zavednih Postojincih postal je pa dr. Majaron že jako popularna in priljubljena oseba in splošen glas je: Volili bodemo 5. t. m. le dr. Majarona.

Pri najbolj preprostih tržanih pa sliši o g. Globočniku: Saj še prej, ko je bil mlajši, ni mogel nič prav zastopno govoriti; tem manj mogel bode sedaj v sivi starosti za nas storiti.

Volilci ostalih notranjsko-gorenjskih mest! Vzemite si k sreči to našo sodbo o g. pl. Globočniku; mi ga dobro poznamo — zato ga tudi voliti ne maramo. Ne dajte se slepiti po klerikalnih gospodih kapelanih — posebno Vi v Kranji ne! — ampak volite z nami g. dr. Danila Majarona. —

Iz Postojine 27. februarja. Kar ustrmeli smo, ko smo začuli, da se sili zopet kandidatura gosp. pl. Globočnika za državni zbor na površje. Mi poznamo nekdanjega našega c. kr. okrajnega glavarja prav dobro, kajti služboval je tu celih 22 let. Baš mi tedaj bi bili prvi poklicani, izreči se za to kandidaturo ali ne in naša sodba utegnili bi biti merodajna. Mož je sicer dobrega srca, rad bi vsakemu ustregel, pa se nikomur ne zameril. Idej ima h kratu tisoč, pa nobene se ne upa izvršiti. Neodločnost pa je njegova slaba stran, kakor nas je posebno preveril v svojem času, ko je izdal naredbo, katero je takoj drugi dan preklical in drugi dan pa ravno nasprotnega obsega naredbo izdal. Tedaj samostalnosti in odločnosti mu na vsak način primankuje, to mora vsakdo priznati, ki gosp. pl. Globočnika bolj natančno pozna. Še za kandidaturo se ne more odločiti in izjavlja tako, kakor je to l. 1886. o priliki nadomestilne volitve za državni zbor v kmetskih skupinah Notranjske,

izrekel, da bode vsprejel mandat, ako bode voljen. Mi ne sodimo take izjave baš pri njem, ne tako, kakor, da bi taka izjava pokrivala skrivnostne namene, ker ga dobro poznamo, sodimo to le iz skušnje svoje, pripisujemo namreč to njegovemu neodločnemu in omahujočemu značaju. Kaj pa naj diči državnega poslanca? Samostalnost in odločnost, da ne omaga v valovih večkratnih burnih državnozbornih debat. Teh pa pri gosp. Ant. pl. Globočniku moramo izreči, kakor ga spoštujemo kot svojega častnega tržana, v polni meri pogrešamo in zato tudi z lahkimi srcem izrečemo, da temu možu ne moremo Postojinci izročiti državnozbornega mandata.

Nočemo moža žaliti, kajti, ko bi ga hoteli, bi to lahko storili z drugimi dokazi njegove neodločnosti, a nam je za to, da drugi naši sovolilci v notranjskih in gorenjskih mestih in trgih morejo ceniti moža, katerega jim ponuja kat. polit. društvo državnim poslancem. Zamolčati pa vendar ne moremo, da bi se naš častni tržan moral vendar bolje brigati za Postojino, v kateri je dobri dve desetletji preživel in kjer se je sam izrazil, da je to njegova druga domovina. Posojilnice so gotovo v nas potrebni zavodi, a sedaj upokojeni vladni svetnik je z velikim pesimizmom o projektu tega zavoda in tako nekako prisiljeno uplašal nekaj zadružnih deležev, taiste pa (čujte) po preteku par let, pa tudi brez vsacega uzroka odpovedal. Ko je po inicijativi blagega dobrotnika in z njegovo izdatno podporo tržnemu zastopu omogočeno bilo, takorekoč kupiti najlepše posestvo v trgu, kjer se bode potrebam novejšega časa zadovoljujoča šola gradila, spomnili smo se tudi našega bivšega c. kr. okr. glavarja in častnega tržana. Prosili smo njega, ki je povrh vsega imovit, ki ve dobro kot bivši predsednik okraj. šol. sveta, kako silno je treba Postojini novega šolskega splotja, zdaj ko imamo vrhu deške tudi dekliško šolo, prosili smo ga podpore. Mož pa ni le nič v ta namen žrtvoval, marveč je ostentativno se protivil temu projektu tržnega zastopa. Če še po vrhu oznanjamo, da je skoraj ves svet, pod katerim se sloveča naša jama nahaja, lastnina Postojencev, in da se je tržni zastop vedno potegoval in to več ko 20 let zato, da ima biti jama popolnoma lastnina trga Postojine in da je ravno bivši predsednik jamske komisije pl. Globočnik kolikor je le mogel tej želji občine Postojinske ovire delal, potem mislimo, smo dosti povedali, zakaj, da se, ne gledé na lastnosti kandidatove, ki smo jih v uvodu tega dopisa navedli — za njega ne moremo ogrevati. Mi smo torej prepričani, da, če ni mogel ali ni hotel svoji drugi domovini koristiti, bi to tem manj kot poslanec tolikih mest in trgov za vse te storil. Sovolilci družih mest in trgov pa naj ta pojasnila nepristrano, presojaajo in uvažujejo in naj izrečejo sodbo dne 5. marca t. l. z nami vred s tem, da si izvolimo odločnega, čilega in vestnega poslanca v osobi dr. Danila Majarona.

Iz Kamnika 1. marca. [Izv. dop.] V našem sicer počasnem in flegmatičnem g. dekanu se je kar čez noč porodila politična strast in mladeniška prožnost, kakeršne bi od masivnega telesa njegovega človeka ne bil pričakoval. Videč, da vsi „Domoljubi“, s katerimi je poplaval naše mesto, volilcev ne morejo pridobiti za g. Globočnika, prijel se je danes drugega sredstva. Uporabil je prižnico za agitatorske namene ter vernikom svojim prepovedal čitati „Slov. Narod“ in voliti „brezverskega“ kandidata; dejal je, pridite za svēt vprašat mene ali pa katerega mojih ključarjev. Isto je pri popoldanskem opravilu storil njegov kapelan, imenujoč „Slovenski Narod“ od cerkve prepovedan list. — Za danes zabeležimo le ta faktum, komentar prihranimo si za prihodnjic.

Danes videli smo skritega nemčurja, graščaka Detelo, po Kamniku brusiti okorne svoje čevlje. Čujemo, da je prišel agitovat za svojega kandidata Globočnika. Habeat sibi! Pri nas nič ne opravi, ker je večina volilcev za našega kandidata g. dr. Danila Majarona.

Iz Radovljice 28. februvarja. [Izv. dop.] Pri nas je agitacija proti g. dr. Majaronu od strani „Slovenčevih“ pristašev kaj čudno se pojavila. Včeraj imel je mestni odbor sejo pod predsedstvom g. župana Robleka. Predmet tej seji bil je proračun mestne občine. Pa kaj se zgodi? Gospod mestni svetovalec Janez Bulovec, ki je bil do novejšega časa zvest naročnik in čitatelj „Naroda“, kateremu se je pa vsled pritiska naših „gospodov iz farovža“

odpovedati moral, — ustal je pri seji in pričel jadicovati glede državnozbornih volitev, besedujoč: Danes se ne gre za uprašanje, je li naš poslanec Slovenec ali ne, danes se gre za vero, vera je v nevarnosti i. t. d. Na to pa g. župan takoj iz svojega nagiba (???) predlog stavi oziroma zahteva, da naj oni gospodje, ki so za g. Globočnika, ustanejo. In res ustali so 3 mestni očetje misleč, da so že pred volilno komisijo, in da volijo poslanca. Drugi bolj zavedni mestni odborniki pa neso hoteli ustati in za Globočnika glasovati dobro vedoč, da mestni odbor s to kandidaturo ničesar opravi nima.

Odličen meščan g. Sartori, ki je mnogo sveta videl, je pa pogumno zoper to protizakonito postopanje mestnega župana se izjavil in je protestoval, da se tukaj v mestnem odboru glasuje o kandidatu Globočniku in da se tukaj glasuje, je li res vera v nevarnosti. Posledica temu je pa bila, da je g. župan spoznal, da se je prenagil, in da je nepotreboma se na željo gosp. župnika, ki ga je ta dan večkrat obiskal, za klerikalnega kandidata potezal. Umaknil je torej svoj predlog, in mestni odbor prihranil si je vsled možate besede gosp. odbornika Sartorija veliko blamažo.

Pritisek od nasprotne strani je tak, da celo nekateri sicer odločni prijatelji dr. Majarona, omahujejo in se boje zanj glasovati.

Posebno nam je pa omeniti najmlajšega nasprotnega agitatorja, ki niti volilne pravice nima, to je po Ljubljani dobro znanega dr. Supana, (to je dvojčka g. dr. Črevljariča), kajti on je napadel včeraj odličnega meščana in mestnega svetovalca, ki se je za dr. Majarona izrekel, z besedami: Kaj Vi ste agitator za dr. Majarona, kako morete kaj takega početi. Veste kaj bomo mi (to so klerikalni somišljeniki g. dr. Zupana) storili? Mi ne bomo več v Vašo gostilno obedovat in pit hodili itd.

Toda spekel se je ta mož in sprevideti je moral, da je na nepravem naletel, kajti dotični gostilničar mu je pošteno domov posvetil in mu povedal, da mu ni prav nič mari, če g. dr. Zupan alias Supan iz njegove gostilne takoj izostane, kajti on nima od njega toliko dobička, da bi na kant prišel, če dr. Zupan in komp. njegove gostilne ne obiskujejo. Tako je prav, tako govori pravi mož, ki ima lastno prepričanje, in se ne da strašiti in zbegati.

Veliko meščanov je za g. dr. Majarona, nekaj se jih je pa že pred 4 dnevi gospodom iz farovža na limanice usedlo, in jeden se je celo z besedo in roko g. kaplana Kačarju zavezati moral, da bode vse „Podmeščane“ za „katoliškega“ kandidata Globočnika pridobil.

Umevno je, da se marsikateri izmej volilcev zamere boji in besedam nasprotnikovim verjame, ki trobijo, da je vera v nevarnosti itd.

Mi spoštujemo vero in cerkev, ker smo, kakor tudi naš kandidat dr. Majaron, verni katoličani; toda mi hočemo svojega poslanca v državni zbor, ne pa na kak koncil poslati. Prepričani naj bodejo naši someščani, da bo dr. Majaron v državnem zboru tako postopal, kakor se katoličanu spodobi, in da ne bode nobenih pravic sv. naše cerkve kratil. Če to morda njegovi nasprotniki trdijo, je to goli humbug in podlo sredstvo proti našemu kandidatu dr. Majaronu.

Njemu bomo dali glasove in nas ne briga, je li to „Slovenec“ in vladi po volji, ali ne. Pogum velja! Pozor volilci, in ne dajte se preslepiti. Naš kandidat je ostane gospod dr. Majaron, kajti uverjeni smo, da bode njemu mogoče najbolj uspešno pravice naroda slovenskega v državnem zboru braniti, kakor smo na drugi strani prepričani, da bi častiti starček g. vladni svetnik Globočnik, kot upokojeni uradnik že vsled svojega dosedanjega službovanja pri vladi, nikdar ne mogel se proti vladi po robu postaviti, če bi to slučaj zahteval, kar se pa bode prej ali slej zgodilo.

Mi spoštujemo g. Globočnika, ki ima mnogo zaslug kot uradnik, ali za poslanca si ga ne moremo izbrati, ker nima v to potrebnih svojstev, in bi bil le veren pristaš vlade, ne pa neodvisen zagovornik slovenskega naroda in gorenjskih in notranjskih skupin. Zategadelj bomo dr. Majaronu glasove. — Bog i sreča junačka. —

Iz Ajdovščine 22. svečana. [Izv. dop.] Danes sklican je bil občni zbor telovadnega društva „Ajdovski Sokol“. Ob napovedani uri sešlo se je blizu 80 oseb. Glavni snovatelj društva gosp. Aug. Dolenc odpre zborovanje, pozdravlja navzočne, prečita dnevni red, ter naprosi pričujočega gosp. Dra-

gotina Ballogh-a, da pravila prečita. Predno omenjeni gospod pravila čita, prosi, da naj vsi navzoči s svojih sedežev ustanejo in naši premilostni dinastiji in presvetlemu vladarju Francu Jožefu trikratni „Živijo“ zakličejo. To se z naidušenjem zgodi. Pravila se potem prebera in jednoglasno vsprejmo. Prične se upisovanje udov, katerih se je 50 oglašilo in večina njih namerava že o Velikonoči v svoji opravi javno nastopiti. Oprava bode jednaka opravi Ljubljanskega Sokola.

Potem so bile volitve. Z vsklikom bil je za starosto izvoljen gosp. Avg. Dolenc, trgovec v Ajdovščini. Za odbornike bili so izvoljeni gospodje: Anton Lokar, Josip Vidmar, Danijel Šapla, Vinko Blaško, Josip Valič, Ivan Šelj. Pregledalcema računov gosp. Dragotin Ballogh in Ludovik Florenini. Za učitelja telovadbe gosp. Dragotin Kravos. Došlo je društvu čvetero brzojavk, in sicer:

Iz Ljubljane: Kot Vaša rojaka pozdravlja z naidušenjem ustanovitev mladega Sokola. Čuvaj bistrim okom pravice naroda in deluj nemorno v prosep zatiranega našega naroda. — Na zdar! Živeli! Josip in Ivan Rebek.

Iz Ljubljane: Nepremagljiv stoj kakor skala, trdnjava na braniku proti italijanskemu nasilstvu. Repič, Rakež, Šifrer, dr. Kraut.

Iz Trsta: Sokol Tržaški presrečno pozdravlja svojega najmlajšega brata. Na zdar!

Iz Ljubljane: Radostnim srcem Ljubljanski Sokol porod svojega najmlajšega brata pozdravlja. Ideja Sokolska spoji naj kmalu vse slovanske Sokole pod jedno samo mogočno krilo! Dvigaj se ponosno na višine, čili Sokol Ajdovski. Probujaj, naidušuj in delaj neustrašno v prosep in blagor slovenske naše domovine! Živeli bratje! Na zdar! Ljubljanski Sokol.

Po prečitanji teh brzojavk zaorili so po dvorani srčni „Živeli“ i „Na zdar!“

Omeniti mi je, da so se od takozvane Ajdovske inteligencije udeležili zborovanja samo gospod župan Daniel Godina in gospod župnik Ivan Dugulin, ter par družih gospodov. Prepričla udeležba od strani inteligencije je obžalovanja vredna, ker je društvo za Ajdovščino jako važno.

Ajdovci! Občinske volitve so pred durmi in na vas je, da volite može v odbor, kateri so za nas, ne pa takih, kateri se za občinske posle urivajo in občinsko imetje oskrbujejo in hočejo imeti vse druge častne posle v občini, katerih pa niti jeden se ni udeležil zborovanj. Na vas je torej, da spoznate može, ki se za to važno društvo zanimajo. Zatorej pa našemu gosp. županu posebna čast in vse zaupanje, kajti on je naš Ajdovec stare korenine, značajan, brez vsake sebičnosti in pravi mož naše občine, on je naš in naj ostane naš župan Ajdovski. — Novorojenemu društvu „Sokol“ pa kličemo srčen „Na zdar!“

Iz Gradca 2. marca 1891. [Izv. dop.] (Odhodnica dr. Šlajmerja) Novoimenovani, asistent na kirurški oddelku Ljubljanske bolnice dr. Edo Šlajmer, bivši asistent prof. dr. Wölfler-ja odpeljal se je preteklo soboto v Zagreb, od koder pojde v kratkem času na Dunaj na kliniko prof. Chroubaka. Početkom junija misli nastopiti novo svojo službo.

Povodom njegovega odhoda iz Gradca priredili so mu klinični zdravniki slavnosten banket, kojega se je vdeležil tudi prof. dr. Wölfer. Znamenito je, kako se je ta veliki kirurg v svojem govoru izrazil o dr. Šlajmerju: „Čudno“, rekel je, „čudno, da ljudje prišedši od različnih krajev in dežel na kliniko, postanejo v kratkem času prijatelji; kmalu se zedinijo v družbo, katere ne more nikdo razdružiti. Kaj je neki povod temu zedinjenju, tej celokupnosti? Le zanimanje za znanost, naidušenost do vede. In v tem naidušenju vzrastel je naš dr. Šlajmer! Kot tujec dospel je semkaj, kmalu znal si je pridobiti simpatije svojih kolegov, — a kmalu dobil je tudi mene v svojo oblast s svojim čistim značajem, s svojim velikanskim znanjem, s svojo brezkončno potrpežljivostjo proti bolnikom. Vsekdar mogel sem se zanesti nanj, brezskrbno položiti sem smel v njega spretne roke najtežjo nalogo. Čudom se čudim, da je v teku 2½ leta postal tak kirurg! To je prav nekaj nenavadnega! Kakor sem žalosten, da me zapuša jeden mojih najspretnejših učencev, ipak moram si častitati, da pride moj učenec na toli odlično mesto. Čestitati pa tudi moram mestu, deželi, da vsem ljud-

stvu, kamor pride ta človek!" Še več pohvale prišlo je iz ust slavnega kirurga, — a zadostuje naj navedeno.

V petek zvečer priredilo je akad. društvo „Hrvatska“ bivšemu svojemu članu slavnostno sejo. Tu se je posebno poudarjala narodna zavest in rodoljubje slavljencevo. Slednjič naj še mi čestitamo Ljubljanskej bolnici na pridobitvi take moči!

Iz Ljutomera, konec februarja. [Izv. dop.] Nedelja 22. februarja je bila za Ljutomerski okraj zopet pravi narodni praznik. — Popoludne ob 3. uri se je pri sv. Križi na Murskem polju volilcem predstavil gospod dr. Lavoslav Gregorec kot kandidat za državnega poslanca. V govoru, skoro dve uri trajajočem, je imenovani gospod slikal zdanje razmere v državi ter poudarjal vse tisto, za kar bode moral skrbeti novi državni zbor. Zanimiva je bila točka o kmetijskih zbornicah; kazalo bi, da bi se tega uprašanja poprijeli vsi slovenski državni poslanci. Udeležba tega volilnega shoda je bila jako mnogobrojna in vsi navzočni volilci so se izrekli za zopetno izvolitev gosp. dr. Gregorca.

Zvečer iste nedelje pa je priredila Ljutomerska Čitalnica v prostorih gosp. Vavpotič-a veselico, katera se je izvrstno dovršila. Ljudij je prišlo na to veselico toliko, da v obširnih prostorih Vavpotičevih skoro ni bilo dobiti prostora. Pa tudi ni bilo mogoče drugače biti. — Cvenski tamburaši so se s svojim ubranim, zvonkim igranjem že tako prikupili, pevci in pevkineje v mešanih zborih popevajo — četudi večinoma stare pesmi brez lastne krivde — tako izvrstno, da jih pride z veseljem rad vsak poslušat. — Med vsem tem pa se je igrala gledališka igra: „Županova Micika“. Vsi igralci: župan — gospod Karba, njegova hči — gospodična Milka Prešeren, ženin Anže — gospod Babnik Lud., udova — gospodična Razlag, zakotni pisar — gospod Schneider, Süsheim — gospod Knez in njega prijatelj — gospod Zacherl so izvrstno rešili svoje vloge. — Večinoma so nam že tudi znani imenovani igralci. — Da sta pa gospoda Knez in Babnik, ki sta bila prvokrat na odru, tako izvrstno igrala, nas je iznenadilo, posebno moramo pohvaliti gospoda Babnika, ki je predstavljal kmetškega fanta tako resno in živo, da ga je bilo veselje gledati.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenila je c. kr. deželna vlada zaradi uvodnega članka. Zaplenjena sta 3. in 4. odstavek, od besed „Gospod člankar“ do „priporočljiva lastnost“. Današnja številka ima štiri strani priloge.

— (Grof Hohenwart) bil je danes na vseh voliščih izvoljen jednoglasno.

— (Pri današnji volitvi v kmetijskih občinah) za sodiške okraje Ljubljanska okolica, Vrhnika, Velike Lašče, Ribnica, Litija in Zatična bil je izvoljen g. kanonik Karol Klun jednoglasno. Na volišče Ljubljansko došlo 117 volilcev, izostali so 3. V Ribnici glasovalo 50 volilcev.

— (Dr. Majarona kandidatura) prouzučuje „Slovenčevim“ gospodom še vedno nemirne noči. Razbijajo si glavo, kako si predrzne kandidovati odvetniški kandidat, ki sme še le v dveh letih napraviti odvetniški izpit. Gospodje so res mladi krščeni, sicer bi znali, da sta bila dr. Peklukar in dr. E. Costa oba kot koncipijenta voljena državnima poslancema. Sicer je pa jako čudno, da se nad kandidato dr. Majarona spodbujajo v toliki meri baš „Slovenčevi“ gospodje. Ali mari res mislijo, da se človek še le pri kaplanu začenja?

— (Vox populi vox dei.) Naš „Slovenec“ na vsaki strani svoje številke naglašja, kako čilega, mladeniškega in krepkega duha da je starček — kandidat pl. Globočnik. Sumno je pa samo na sabi, čemu to hvalisanje, ker se pri vsakem kandidatu, če se ponuja za državni zbor, samo ob sebi umé, da ima biti bistrega uma. Če torej naši politični „katoliki“ neprestano slavo pojo ti duševni čilosti, zgodi se to gotovo samo zategadel, da bi morda volilci kje ne staknili, da duševne moči pl. Globočnika neso več v redu, kar v resnici neso. Mi tukaj navajamo le to, kar je notorično. Notorično pa je, da je bolehal pl. Globočnik že za časa svojega aktivnega delovanja na taki nervoznosti, da ni bil porabljen za nikako težje delo! Kar je v roko vzel, to je zmedel. Tisti božji glas, ki tiči v glasu ljudstva, pridal mu je torej že pred mnogimi leti

pridevek: dr. Zmešnjava. Mi ne rečemo ničesar, nego: Vox populi vox dei!

— (Shod volilcev v Postojini.) na katerem se je prikazal tudi kandidat Globočnik, bil je kakor poroča tukajšnji list, obiskan „zahlreich“. Ta pa je bósa. Mi bomo jutri prijavi tiste, ki se bili res navzočni, po imeni, da se vidi prvič, kako „zahlreich“ je bil ta zbor, drugič pa, kakšne volilce šteje slovensko-konservativna stranka, katera je v Postojini kar naenkrat dobila za pristaša liberalnega Nemca — dr. Deua.

— (Zmešnjava nad zmešnjavo.) Kako je zavijal „Slovenec“ oči, ko je pisaril, da so naši sotrudniki nekda v Ljubljanski kazini plesali. Kako mnogokrat naš klerikalni organ bruna v svojem očesu ni opazil! Kandidat katoliško-političnega društva, pl. Globočnik, je še dandanes ud nemške kazine v Ljubljani, tiste kazine, ki napravljajo plese v postnem času. In na take plese zahaja katoliški kandidat katoliškega političnega društva. Živio doslednost!

— (Slovenščina in pl. Globočnik.) Mislimo, da smo vendar že toliko napredovali, da bi moral vsakdo, ki si upa nastopiti med nami za kandidata, znati vsaj pravilno slovenski pisati. Celó od mož stare šole smemo to zahtevati, zlasti pa še, ako so bili v službah, v katerih jim je slovenščina — če so hoteli dobro izpolnovati svoje dolžnosti — bilo neobhodno potreba. Poglejmo torej kako slovenščino piše pl. Globočnik, katerega neki gospodje tako silno urivajo za kandidata v gorenjskih in notranjskih mestih in trgih. Pismo, katero je razposlal gospodom županom te volilne skupine, slove od besede do besede:

„Častiti gospod župan!

Od narodne konservativne stranke naprošen, kandidato za derž. poslanca prevzeti, sim ji, sicer ne rad, konečno obljubil, volitev, ako bi name pala, ne odkloniti.

Počastim se to odločbo Vašej blagorodnosti s tim naznaniti, in Vas, ako se z mojo kandidato strinjate, za Vašo blagovoljno podporo v ti zadevi prositi.

Moje politične načela se koncentrirajo v našim staro — patriotičnem geslu: „Za vero, dom in cesarja“ kteriga se, cel čas mojega življenja ko verni sin našega naroda, držim.

Kakega shoda volilcev, ako bi ga moj nasprotni kandidat v Vašem tergu skupaj sklical, se ne morem vdeležiti, vunder pa ne bodem opustil, se Vam, ako bi volitev na-me pala, po priliki osobno predstaviti, in poprašati, ako imate kake posebne vošila za Vaš terg, ktere bi zamogel u' mojim novim poklicu pospešiti.

Z odličnim spoštovanjem

Globočnik

c. kr. dež. svetovalec v p.“

V Ljubljani 27/2 1891.

Komentarja ni treba.

— (Gosp. pl. Globočnik in Postojinska jama.) Nasproti včerajšnji ditirambični hvali Globočnikovih zaslug treba vendar nekoliko opazek. Gosp. pl. Globočnik ima za jamo veliko negativnih zaslug. On je oviral, da bi v jamskem oskrbništvu bila zastopana tudi občina, ker je hotel sam liki paša gospodariti. Ni mu bilo po volji, da dobiva zdaj občina polovico letnih dohodkov. Dalje ni nič storil, da bi se jamski dohodki uporabljali za kak blagodejen namen. V 22 letih ni nič storil, ker on sploh nikdar ni imel kakšne inicijative.

— (Iz Škofjeloke) poročajo se nam z nova čudne stvari o strastni agitaciji naših klerikalcev. — Nekemu odličnemu meščanu in pristašu naše stranke obljubovali so za njegov odpad od naše stranke 50 gld., a vrli narodnjak jim je primerno posvetil. — Drugemu odličnemu meščanu pa se je kapelan H. zagrozil, da pri njem ne bo dobil v spovednici nihče odveze, kdor bo dr. Majarona volil. — Gledé te nesramne zlorabe vere in duhovne oblasti storili bomo pozneje primerne korake. — G. kapelanu smo sicer že jedenkrat svetovali, da naj nikari preveč na solnce ne hodi. — Ker nas ni ubogal, pristavimo danes le še, da nismo volje morale učiti se od človeka, ki bi moral bosonog, gologlav in brez telesnega perila po mestu hoditi, ako bi odložil vse, kar so mu darovala — dekleta. Ste-li razumeli caro mio! — Narodni volilci pozor! Ne udajmo se tako nezaslišanemu pritisku.

— (Iz Postojine) se nam piše: Z ozirom na opazko v včerajšnjem cenjenem Vašem listu Vam naznanjam, da so se shoda g. vladnega svetnika pl. Globočnika udeležili sledeči tržani, kolovodji bivše nemškutarske stranke: Burger Mat., dr. Deu, Fr. Inocente, Krainer Janez, potem nevolilca Anton Šibenik in Janez Ogrizek, pa Debevc Jakob neizogibni faktotum bivšega c. kr. okrajnega glavarja viteza Schwarza, Fran Jurca (Žvirca), štirje po poslednjem priguani slugi jamske uprave, par uradnikov pa dva duhovnika. Priporočil je kandidata navzočni c. kr. notar, ki je tako nekako predsedoval temu čudnemu shodu (?) na kar je po kratkem tavanji kandidat g. pl. Globočnik svoj progam s tem razvil, da je navzočnim omenil, da je bil že l. 1848. Slovenec in da ga itak poznajo, ker je 22 let mej njimi služboval. (Bum!). Bila sta tudi navzočna tržana K. pa D. in ko je prvi vprašal po predsedstvu shoda, izjavilo se mu je: „kaj govorite, saj to ni volilni shod.“ K. je na to omenil, da je včerajšnji shod, ki se ga je udeležilo nad 56 volilcev, proglasil že družega kandidata, ki je čvrsteji in ugaja našim zahtevam in potrebam.

— (Iz Kranja) poslala se je včerajšnjemu „Slovencu“ notica, v kateri se uprav nesramno napada g. Omerša, trgovec in posestnik v Kranji. Ker se ne more in neče ogrevati za penzionista Globočnika, opozarjajo se nanj duhovniki, ki „navadno kupujejo pri trgovcu g. Omerši.“ Ne dovolj, da se s tem duhovniki pozivljejo, naj ne kupujejo več pri njem, bil je dotični dopisun celo toli predrzen, da naravnost svari, verovati v gosp. Omerse besedo. To je vendar že preveč. Gospoda Omerša pozna vsa gorenjska stran kot moža poštenjaka v polnem pomenu besede in jako solidnega in obče priljubljenega trgovca. Njegova beseda drži, kakor bi bilo pribito. Zato je rečena „Slovenčeva“ notica vzbudila v vseh trezno mislečih krogih splošno in veliko nevoljo. Res daleč smo prišli, ako takšen mož, kakeršen je g. Omerša ni več varen pred kapelansko surovostjo.

— (Radovljiski gospod župnik) skuša v „Slovenca“ našo brzojavno vest z dne 27. februarja dementovati po stari prislovcici: „si fecisti nega“. Kdor pa pazljivo ta „dementi“ čita, uvidi takoj, da je naša brzojavna vest popolnoma istinita, kar g. župnik Novak nehoté sam izrecno priznava. On pravi, da je podpis županov na brzojavki pristen in hoče to dokazati po konceptu brzojavke, poslano osrednjemu volilnemu odboru. To je pač čudna trditev, kajti mi nismo vedeli do danes, da je „Slovenec“ osrednji volilni odbor v Ljubljani! Kako se meša gospodom pokroviteljem vladnega kandidata Globočnika, da se zmatrajo v redakciji „Slovenca“ kot osrednji volilni odbor! Torej je istina, da tudi po besedah župnikovih „Slovenec“ ni od župana Robleka brzojavke dobil in da torej g. Roblek nobene brzojavke za „Slovenca“ ni podpisal. S tem je dokazana istina naše vesti, katere vse zavijanje „Slovenčevu“ ovreči ne more. Sicer pa ponavljamo, da je g. župan sam priznal, da ni „Slovencu“ nobene brzojavke poslal in da tudi ni imel nikdar tacega namena. Če bode tako naprej šlo, pridejo gospodje od „Slovenca“ kmalu tje kaj, kjer so g. Globočnika pred ne mnogimi leti zdravili radi hude nervoznosti. Sapienti sat!

— (Iz Trnovega na Notranjskem) piše prijatelj našemu listu: Videč strastno nasprotno agitacijo č. duhovščine v družih krajih, si štejem v dolžnost v imenu našega kraja, ki je ves za doktorja Ferjančiča, izjaviti se, da se naša č. duhovščina volitve ni udeležila, torej tudi nobene nasprotne agitacije ni prouzročila, za kar jej gre vsa čast.

— (Žrtev rodoljubnega delovanja.) Iz Celovca prejeli smo žalostno poročilo, da je nevarno obolev neutrudljivi rodoljub Vekosl. Legat, in sicer vsled napornega delovanja za srečen izid državnoborskih volitev. Dal Bog! da bi se temu vrlemu možu, čegar požrtvovalnost in neutrujenost v službi naroda je brezmejna, zdravje zopet kmalu popolnoma povrnilo.

— (Gg. dopisnikom!) Povodom volitev došlo nam je toliko gradiva, da nam nedostaja prostora. Prosimo torej, da se nam ne šteje v zlo, ako vseh dopisov ne moremo porabiti, in ako se kak dopis malo zakasni.

— (Dramatično društvo) ustanovilo je stalen pevski zbor, ker je takega nujno potreba za novo deželno gledališče. Prvi početek je že storjen in je upati, da si dramatično društvo ustanovi pevski zbor, kakeršnega ima le malokatero

• **deželno gledališče in kakersnega** — to smelo trdimo — ne bode imelo v Ljubljani nikdar nobeno nemško gledališko podjetje. Na tak način bodo slovenske predstave mogle zavzemati v novem gledališču ono častno mesto, katero jim gre. V to pa je potreba trojih stvari: zadostnega števila dobrih igralnih in pevskih moči ter stalnega pevskega mešanega zbor, in mi smo uverjeni, da nam glede na naše razmere bližnja bodočnost pomore do potrebnega organizovanja slovenskega gledališča.

— (Koncert.) V nedeljo 8. t. m. priredi gosp. profesor Gerbič, vodja „Glasbene Matice“, kapelnik „Dramatičnega društva“ in pevovodja „Čitalnice“ svoj letni benefični koncert v redutni dvorani. Zasluge, katere si je pridobil g. Gerbič pri vseh teh imenovanih društvih z neumorno požrtvovalno delavnostjo, so znane predobro, da bi bilo potreba poudarjati jih še posebej. Naše domoljubno občinstvo storilo bode gotovo tudi pri tej priliki svojo narodno dolžnost. Program priobčimo v jednej prihodnjih števil.

— (Slovensko gledališče.) Nedeljska predstava bila je prav dobro obiskana. Veseloigra „Vse za dame“ igrala se je povoljno, akoravno ne spada baš mej najboljše plodove francoske dramatične literature. G. Danilova in gg. Boršt-nik in Danilo igrali so prav dobro. G. Slavčeva in g. Lovšin imela sta le manji ulogi. Opereta v 2 dejanjih „Zaroka v kleti“ je pač malo zastarana glede muzike, kakor tudi glede priprostega dejanja, a reči moramo, da je bila prav izborna in vestno študirana, in je vsled tega naredila dober utisek. G. Gerbičeva in gg. Daneševa in Nigrinova, kakor gg. Pavšek in Perdan izveli so glavne partije prav dobro in jih je posebno vrlo podpiral krepki zbor, ki se je posebno odlikoval včeraj. Prav z veseljem pozdravljamo to novo podjetje „Dram. društva“, želeč, da se res kmalu krepko razvije, ker naše občinstvo posebno ljubi predstave s petjem, in je pri večjih operetah dober zbor neobhodno potreben. G. Sršen izvršil je svojo ulogo prav dobro, isto tako manje pevske partije g. Borštnikova, g. Slavčeva in g. Verovšek. Gosp. dirigentu prof. Gerbiču gre priznanje, da si je dal mnogo truda, da je opereto spravil v tako dovršeni obliki na oder, kar je mnogo pripomoglo, da je občinstvo bilo popolnoma zadovoljno, ter se navzlic gori navedeni pomajnkljivosti operete izrazilo tudi tako.

— (Gosp. Fran Zorman) v Nabrežini daroval je dijaškim kuhinjam v Celji, Mari-boru in na Ptui po 2 gld. Bog plati!

— (Naša domača umetnica gospodičina Kobilčeva) podala se je te dni v Pariz, kamor jo je svojim znancem in prijateljem najtopleje priporočil vladika Stros-mayer. Idealnej, za lepo umetnost gorečej rojakinji želimo najboljšega uspeha v Eldoradu umetnikov našega časa.

— („Ljubljanski Zvon“) prinaša v tretji številki obilo dovršenih pesmij, izmed katerih omenjamo zlasti Aškercve „Poslednje straže“, Sté-borjevega „Izdajalca“ in Bistranovega „Troj-nega snu“, dalje lepo vrsto zanimivih pripovednih in znanstvenih spisov. Opozorjamo se posebno na iz-borno satiro „4000“, kjer duhoviti pisatelj po na-zorih dr. Ničmaha s perečim sarkazmom slika naše razmerje v letu 4000 po Kr.; živo se čita nastopni članek Vrhovčev o grozoviti kitajski lakoti; konec Kaševih „Črtic iz južne Dalmacije“ podaja takó pristno kakor lepo sliko te dežele. Ostale spise, kakor Maričino novelo „Na obali“, Rutarjeve „Vodne razmere na Notranjskem“, Podgoriča-novo črtico „Naši vaščanje“, Staretove „Ko-line“, Fjuntkove „Luči“ in Obalovičeve „Na-rodne stvari“, čitali smo takisto z velikim zama-njem. — Peruškova ocena „Matičine, Biblio-grafije slovenske“ je jako umestna in tudi potrebna; Bežkovi „Slovniski pogovori“ bodo zanimali zlasti jezikoslovce. „Listek“ objavlja razne drobne novice, končno pa razglša „Pisateljsko podporno društvo“ poziv za spomenik Prešernov, katerega hočemo pri-občiti še ta teden. — Preverjeni smo, da ne bode nihče nezadovoljen odložil pričujočega zvezka „Ljub-ljanskega Zvona“, nego da bode izredno prijal vsakomur.

— (Jugoslovanska akademija zna-nosti in umetnosti,) (razred filologiško-zgodo-vinarski,) imela je v četrtek 26. p. m. javno sejo, v kateri je akademik Matija Valjavec čital svršetek svoje razprave o naglasu pri pridevniki in v novo-venskem jeziku in v hrvaški kajkavščini.

— (K l j u d s k e m u š t e t j u.) Po družin-skem stanu šteje Ljubljana 20.877 (10.884 moških in 9993 žensk) samskih oseb, 7487 (3780 moških in 3707 žensk) zakonskih, 2081 (410 moških in 1671 žensk) ovdovelih in 60 (25 moških in 35 žensk) sodno ločenih ali razdruženih.

— (Ljubljansko prebivalstvo po hibah.) Ljubljana šteje 18 (9 m. + 9 ž) slepcev; 25 (15 m. + 10 ž) gluhomemih.; 122 (73 m. + 49 ž) blaznih ali slaboumih, izmed njih je velika, celi deželi pripadajoča večina na oddelku za umo-bolne v tukajšnji deželni bolnici; končno 7 (4 m. + 3 ž) bebecv.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca februarja uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 494 strank 228.694 gld. 90 kr., uzdig-nilo pa 162 strank 70.492 gld. 4 kr.

— (Prememba posesti) Pamerjevo hišo na Mestnem trgu kupil je danes na ekseku-tivni dražbi gosp. A. Skaberné, trgovec v Ljub-ljani, za 32.300 gold.

— (Občni zbor Kranjskega vojaškega veteranskega kora) pod pokroviteljstvom pre-svetlega cesarja, vršil se je v nedeljo v magistratni dvorani o prisotnosti nad 100 udov. Poveljnik gosp. Jurij Mihalič pričel je zborovanje s trikratnimi Živio in Slava-klici na presvetlega cesarja, katerim klicem so zborovalci soglasno naidušeno pritrdili. Poveljnik g. Mihalič naglašja v svojem obširnem govoru, da je veteranski kor Kranjski vsekdar de-loval v prosep in razširjenje domoljubnega avstrij-skega čustva, v polnem soglasji z vsemi člani. Upravna komisija veteranskega kora je strogo pazila na to, da je vsak res oboleli ud dobil pravilno podporo, treba pa bode zlorabo, katera se poskuša tudi pri veteranskem koru, onemogočiti in strogo nadzorovati, da se po težkem trudu in mnogih žrtvah nabrano društveno premoženje ohrani pravemu na-menu. Veteranski kor štel je koncem l. 1890: častnih, pravih in podpirajočih članov skupaj 348. Računski sklep kaže skupnih dohodkov 1914 gld. 45 kr. iz-datkov pa 1799 gld. 66 kr., mej temi podpora bolnim društvnikom 841 gld. 2 kr., troški za umrle društvnike 138 gld., podpora udovam in sirotam društvnikov 110 gld. V blagajnici ostalo je čistega 114 gld. 79 kr. Društveno premoženje iznaša skupno z bogatim inventarom, od katerega pa se je 10% odračunilo, 5966 gld. Podpora v bo-lezni dala se je 63 udom. Zbor odobri po nasvetu g. Endlicher-j a računski sklep in izreče upravni komisiji zahvalo za točno in pazljivo delovanje in upravljanje z društvnim premoženjem ter nasvetuje, da se upravni komisiji izreče absolutorij, kar so-glasno obvelja. Vupravno komisijo izvolijo se z ve-liko večino glasov gg.: Poveljnikom: Juraj Mihalič, poveljnika namestnikoma: Ivan Goljaš in Alojzij Šafenrath; prvim kornim adjutantom: Jernej Lichten-egger, drugim kornim adjutantom: Viljem Bišof; blagajnikom: Fran Škof; računovodjem: Ivan Skube; kot odborniki: Fran Anzlin, Lovre Blaznik, Ivan Cigoj, Jakob Čik, Stefan Franzot, Anton Gams, Anton Hočev, Matija Horvat, Andrej Zagonak, Jurij Jare, Ferko Jaut, Jurij Klobav, Fran Lampel, Miha Mihelič, Fran Škof, Marka Špan, Fran Ver-hovec, Fran Zavašnik in Matija Žigur. Častniki za-stave so bili izvoljeni: Juraj Jare, Andrej Jagonak, nadporočnikom: Anton Hočev, poročnikom: Lovre Blaznik, skoraj jednoglasno. Predlog o proslavi 25letnice bitke pri Kustoci, bil je jednoglasno vsprejet. Načelno se je sklenilo, da se priredi 24. ju-nija t. l. ali prejšnji ali prihodnji dan posebna slavnost, h kateri se bodo povabila ne le vsa društva Ljubljanska, ampak tudi vsa društva Kranjska. V trajen spomin pa bi se imel postaviti spomenik, na kateri bi bili vpisana imena vseh v boji pri Kustoci padlih častnikov in vojakov vseh kranjskih čet, ka-tere so se udeležili te bitke. Predlog g. Mihaliča je bil z velikim naidušenjem vsprejet, na kar je končal g. Mihalič s trikratnimi Živio in Slava-klici na presvetlega našega cesarja zborovanje.

— (Obrtno gibanje meseca svečana t. l. v Ljubljani.) Izvrševanje prostih obr-tov so zglasili: Katarina Primožič, na sv. Petra cesti št. 26, prodajo ovočja; Neža Štefan, na sv. Petra cesti št. 33 branjarijo; Jernej Gaber, v Zvo-narskih ulicah št. 9, branjarijo; Reza Kutnar, na Karlovski cesti št. 11, branjarijo; Jera Arhar, na Dunajski cesti št. 7, branjarijo. Izvrševanje ro-kodelskih obrtov se je pripustilo: Jožetu Gorenjcu, v Tesarskih ulicah št. 3, črevljarski obrt; Alojziju Kosirniku, v ulicah na gradu št. 10, kro-

jaški obrt; Jožetu Lasetzky-ju, na Križevniškem trgu št. 7, krojaški obrt; Antonu Makovcu, na cesti na Loko št. 12, črevljarski obrt. Koncesijoni-rani obrti so se podelili: Jožetu Lokarju v Vegovih ulicah št. 10, gostilniški obrt; Ani Sedej, v Gledaliških ulicah št. 10, skuha; Uršuli Tomc, na sv. Petra cesti št. 3, prenočevanje tujcev. Na-stopni obrtniki so svoje obrte premestili z dovoljenjem obrtnega oblastva: Franc Svetlič, izkuhar iz hiše št. 5 v Slonovih ulicah v hišo št. 16 na Bregu; Terezija Klemenčič, gostilniški obrt iz hiše št. 3 na sv. Petra cesti v hišo št. 59 na Poljanski cesti; Jožef Auspitzer, mehanikarski obrt iz hiše št. 4 v Židovskih ulicah v hišo št. 11 v Kolodvorskih ulicah. Gostilniške koncesije so vzeli z dovoljenjem obrtnega oblastva v zakup: Franc Kramar, v Kurji vasi št. 6, kon-cesijo zapuščine Jere Zagore.

— (Na Igu) so se že mnogokrat brezvpešno vršile volitve za občinske odbor. Zato je dosednji odločni župan g. A. Kocmur v soboto dne 18. pr. m. službo prostovoljno odstopil občinskemu svetovalcu J. T., v korist ondotnim, po božji volji izvoljenim vetrnjakom.

— (V Marenbergu) osnovali so za učence tamošnje ljudske šole kuhinjo, v kateri se jim daje opoludne malo kosilo. G. J. Munda, c. kr. okrajni sodnik in g. A. Langer, župan v trgu, imata naj-večje zasluge za to dobrodejno napravo. Naj bi na mnogih krajih posnemali ta lep izgled v prid šolske mladine! Vivat sequens!

— (Zgradba nove šole v Središči) oddala se je gospodu Jos. Wresnig-u, stavbinskemu podjetniku na Ptui.

— (Požarna bramba Središka) iz-volila je v zadnjem občnem zboru g. Ivana Koče-varja ml. načelnikom in g. Ivana Kolariča ml. podnačelnikom. Dosednji načelnik, g. Tomaž Saj-nkovič, ki te časti ni hotel več prevzeti, izvolil se je zaradi njegovih zaslug pri ustanovitvi društva, častnim načelnikom.

— (Tridesetletnica.) Na Zagrebškem gledališču praznovala je te dni zaslužna igralka Maca Perisova tridesetletnico svojega umetniš-kega delovanja, katera bi se smela tudi imenovati tridesetletnica nepretrganega obstanka narodnega gledališča. V novembru l. 1860 bila je namreč ona znamenita prva predstava v hrvaškem jeziku, po katerej se nikdar več ni igralo v kakem tujem je-ziku na hrvaškem odru (izvzemši deloma operne predstave.) Takrat je nastopila prvokrat slavljenska, ki še danes sodeluje na istem zavodu. Odlikovalo jo je občinstvo in tovariši s srebrnim lovor-vencem, cvetjem in raznimi darili. Igrala se je Hermine Tomičeve izvirna igra „Zabluda matere“, ter se je vsa slovesnost izvršila prav lepo in dostojno.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri vče-rajšnji prvi obravnavi, kateri je predsedoval deželne sodnije predsednik g. Kočev, zatožen je bil 53letni hlapec Anton Zupan, zaradi hudodelstva požiga. V službi je bil zadnje leto pri posestniku Janezu Kepci, po domače Rupu v Velesalu. — Ko je bil ustopil v službo, zmenila sta se, ker je Kepec vedel, da Zupan včas rad pohajkuje in pije, da mu odtegne za vsak dan „dvajsetico“. Res razvada tudi v novi službi Zupana ni zapustila in Kepec, kot skrben gospodar, je natanko zaznamoval s čr-nimi črtami v pratiki, koliko dnij njegov hlapec ni delal in popival. Konečni račun je kazal, da zato-ženec 24 dnij ni prav nič delal. Po dogovoru z zatožencem, sklenil je Kepec odtegniti mu primerno vsoto. A, ko je prišlo do računa, trdil je gospodar Kepec, da je mislil, ko sta se pogajala, na staro dvajsetico iz boljših časov, Zupan pa je trdil, da stari denar ne velja več in da je mislil le na novo dvajsetico avstrijske veljave. O Božiči bilo je iz-plačevanje in gospodar Kepec zmagal je s svojim mnenjem, da se je določila stara „dvajsetica“ in po tem računu svojemu hlapcu tudi odtegnil nekaj nad 8 gld. Zatoženi Zupan je bil zaradi tega jako jezen in takoj začel pretiti, da bode Kepcu še jako žal, da mu je 8 gld. odtegnil, da mu bode požgal. In kar je grozil, to je tudi izvršil dne 31. decem-bra 1890. Vrgel je v Kepčev skedenj proti 6. uri zvečer v slamo žveplenko in zgorel je skedenj, poleg skednja pa tudi svisli, tako, da je imel Kepec, kateremu je zgorelo vse kmetijsko orodje, žito, vo-zovi, i. t. d., škode 1915 gld., katera ga bode vse življenje bolela, kajti zabredel je sedaj v dolgove, ker je bil zavarovan le za 700 gld. Poleg tega pa bi se bil Kepec hlapec, kateremu je zgorela v

skednji suknja, jeden petak in pa jeden papirnat goldinar, hoteč rešiti svoje imetje, skoro zadušil, komaj so ga rešili. Zatoženca sta takoj zagledala dva moža, ko je bežal od gorečega skednja. Prijela sta ga in gnala do pogorišča. Tam so ga hoteli razljuteni prebivalci tepsti in najraje bi ga bili vrgli v svoji razburjenosti v ogenj, da neso treznejši možje to zaprečili in zatoženca izročili žandarjem, kateri so ga odveli v Kranj. Zatoženi Zupan dejanje popolnoma priznava, le izgovarjati se hoče, da je včasih nekoliko zmešan, čemur pa vse priče ugovarjajo, rekoč, da je sicer Zupan včasih pijan, zmešan pa nikakor ne, pač pa zloben človek, kateri je tudi neki ženski v Velesalu, katera ga je zaradi njegovega pohajkovanja opravljal, pretel, da jo bode usmrtil, „da vsaj pride jedenkrat na Grad“. Porotniki so pritrdili vprašanju zaradi krivde zatoženca in obsojen je bil Anton Zupan na sedem let teške ječe, poostrene vsaki mesec s postom, samotnim zaporom v temnici vsakega 31. dne decembra. Tako pride Zupan na toli zaželeni Ljubljanski Grad. — Pri drugi obravnavi zatožena je bila 56letna omožena gostinja Elizabeta Golob, zaradi hudodelstva tatvine. Kaznovana je bila zatoženka, ki je tatica iz navede, že sedemnajstkrat in prebila skoro pol življenja svojega po raznih zaporih. A vse dosedanje kazni je neso izpamtile, kradla je prej ko slej in tako zopet ukrala Jeri Lap v Mengši ruto, vredno 1 gld. 20 kr., dne 22. januarja pa kos kotenine, v vrednosti 12 gld. 79 kr. Obsojena je bila na pet let teške ječe, poostreno vsaki mesec s postom.

Častiti volilci gorenjskih in notranjskih mest in trgov!

Poročila iz volilne skupine gorenjskih in notranjskih mest in trgov, katera sta došla pripravljalnemu volilnemu odboru, se večinoma glase tako, da imata oba kandidata večino glasov.

Pripravljalnemu volilnemu odboru, katerega je centralni volilni odbor pooblastil, konečno se izreči o kandidatih za to skupino, na podlagi teh izjav ni bilo mogoče razsoditi, kateri iz mej nju ima v istini večino glasov. Zato in ker sta oba kandidata, Anton plem. Globočnik, c. kr. vladni svetnik v pokoji v Ljubljani in dr. Danilo Majaron, mestni odbornik in urednik „Pravnika“ v Ljubljani pismeno izjavila, da kandidujeta na podlagi sklepov slovenskih poslancev iz vseh dežel z dne 2. oktobra 1890, podpisani odbor prepušča častitim volilcem, da se dne 5. marca 1891 sami izreko, kateri naj bode državni poslanec za volilno skupino gorenjskih in notranjskih mest in trgov.

V Ljubljani, 3. marca 1890.

Za volilni odbor:

Murnik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Idrija 1. marca. Danes popoldne bil volilni shod, sklican po županstvu. Zbranih nad sto volilcev. Predsedoval župan Didič. Navzočen tudi kandidat dr. Majaron, kateri v dolgem govoru razvil svoj program. Za predlog dekana Kogejja, da bi se Globočnik proglasil kandidatom, glasovalo je deset volilcev. Z vsemi ostalimi glasovi sklene shod, da se kandidatom proglasi dr. Danilo Majaron, za katerega vlada splošno navdušenje. Sklep shoda župan Didič takoj prijavil centralnemu volilnemu odboru v Ljubljani.

Škofjaloka 1. marca. Sinoči mnogo-brojno obiskani volilni shod vsprejel na predlog dr. Arkota soglasno z navdušenjem kandidatu-ro dr. Majarona.

Notar Lenček, predsednik shodu.

Škofja Loka 2. marca. Pri včerajšnjem shodu „Katoliško-političnega društva“, pri katerem se je imenoval dr. Šušteršič iz Ljubljane samega sebe predsednikom, postopalo se je popolnoma jednostransko proti vsacemu parlamentarnemu običaju. Ni se dala od ogromnega števila navzočih naših volilcev izvoljenemu zastopniku „Slovenskega društva“, domačinu dr. Trillerju beseda. Pri glasovanju, pri katerem je soglasovala skoro polovica nevolilcev, mej temi več iz Ljubljane došlih članov „Katoliškega društva“, se ni dopuščala protiposkušnja. Končno umaknili se sklicatelji shoda in njihovi somišljeniki opoziciji in našim vrlim volilcem. Živio naš kandidat dr. Majaron!

Postojina 2. marca. Pritisek na volilce od strani združenih nemškutarjev in duhovščine silovit. Dekan pozval žene k sebi in prigovarjal, da naj uplivajo pri svojih možeh za Globočnika. Mi pa hočemo na dan volitve pokazati, da je Postojina ogromno narodna in zavedna in da je dr. Majaron naš poslanec.

Kranj 3. marca. Sinoč bil tu volilen shod ob mnogobrojni udeležbi. Program dr. Majarona na naudušeno odobren in njegova kandidatura jednoglasno sprejeta.

Ptuj 2. marca. Svobodni slovenski volilci gorenjskih in notranjskih mest! Prihodnji četrtek je Vaš dan, pokažite slovenskemu svetu, da samostojno mislite, da slovensko čutite! Ne izbirajte, temveč veajte! Tu zrnje, tam plevel! Ako volite hirajočega starčka in politiško ničlo, mesto čilega in odločnega Slovenca, izdajice ste svojega rodu! Vsi na volišče za mladega dr. Majarona! Štajerski Slovenci.

Dunaj 2. marca. Pri državnozborskih volitvah na Nižje Avstrijskem izgubila zjed-njena levica vse dosedanje svoje mandate. Izvoljeni mej drugimi protisemit Muth, klerikalec Oberndorfer, Fürnkranz, Dötz (Schönererjevec), nemško-nacionalca Rigler in Garnhaft, protisemita Troll in Polzhofer.

Praga 2. marca. Pri današnjih državnozborskih volitvah v kmetskih občinah izvoljenih 10 Nemcev. Staročehi dobili v vseh 17 volilnih okrajih le jeden mandat. Mladočehi dobili 14 mandatov, v dveh okrajih ožja volitev, pri kateri bodo Mladočehi zmagali.

Praga 2. marca. Pred uredništvom „Narodnih Listov“ bile danes zvečer povodom zmage živahne ovacije. Na stotine ljudij se je nabralo in klicalo mladočeškimi poslancem „Slava!“, Riegru pa „Pereat!“. Policija morala je posredovati, na kar so demonstrantje vrvili pred uredništvo „Hlasa Naroda“ in ondu „Pereat!“ kričali.

Dunaj 2. marca. Letošnjih velikih manevrov pri Budejevicah udeleževala se bodeta, kakor se čuje, zopet dva bosensko-hercegovska batalijona.

Peterburg 2. marca. „Novosti“ javljajo, da je veliko ruskih umetnikov obljubilo, udeležiti se razstave v Berlinu.

Pariz 2. marca. Iz poučenih krogov se čuje, da ni osnovana vest, po kateri bi se Herbertte odpoklical iz Berlina.

Bukurešt 2. marca. Floresco, senatski predsednik, dobil naročilo, da sestavi kabinet.

Praga 3. marca. Staročehi izgubili v kmetskih občinah 14 mandatov, ker ni izvoljen noben Staročeh. Mladočehi pridobili torej 14 sedežev. Mej izvoljenci je princ Schwarzenberg.

Praga 3. marca. Naznanilo mladočeških volitvenih uspehov vzbudilo hrumne ovacije pred uredništvom „Narodnih Listov“. Policija je brez truda napravila red.

Brno 3. marca. Kmetske občine okolu Brna izvolile Staročeha Helcelet, torej vsega vkupe sedem Staročehov.

Lvov 3. marca. V kmetskih občinah izvoljenih dvajset Poljakov, sedem Mladorusinov. Poljaki izgubili tri mandate.

Današnje volitve.

Postojina 3. marca. Dr. Ferjančič dobil 70, Windischgrätz 18 glasov.

Logatec 3. marca. Gosp. Ferjančič dobil 41, Windischgrätz 30 glasov. Pet volilcev ni glasovalo.

Novomesto 3. marca. Gospod Viljem Pfeifer od kmetskih občin jednoglasno voljen državnim poslancem.

Krško 3. marca. Vseh 57 glasov dobil gosp. Viljem Pfeifer.

Radovljica 3. marca. Grof Hohenwart jednoglasno voljen z jedeninšestdesetimi glasovi.

Radeče pri Zidanem mostu 3. marca. Povše dobil 41 glasov, Golja 8.

Trebnje 3. marca. Povše dobil tukaj 40, Golja 5 glasov.

(Izvoljeni so torej: Grof Hohenwart, V. Pfeifer in K. Klun jednoglasno, dr. Ferjančič z veliko večino (111 proti 48), in Povše, glede čegar volitve pa razmerja glasov v Kočevju pri zaključku lista še nismo dobili. Ured.)

Razne vesti.

* (Hrvatske knjige v tujini.) V Ameriki izhajajoči hrvatski list „Slavjanski glas“ pripoveduje, kako Hrvatje v argentinske republiki in posebno v Buenos Ayresu radi čitajo domače knjige. Vsaka knjižica, pisana v hrvatskem jeziku, gre skozi tisoč rok. Največ deli knjige uredništvo omenjenega lista.

* (Predavanja za dame.) V veliki dvorani „collegio Romano“ v Rimu so vsak četrtek predavanja za dame, ki so jako dobro obiskane. Najodličnejše dame so mej poslušalkami in mnogo-krat pride tudi kraljica Margerita, katere zanimanje za literarna vprašanja je znano. Predavajo profesorji rimskega vseučilišča in tudi od drugod. Ta predavanja kažejo, da se tudi v Italiji dame živo zanimajo za take stvari.

* (Iz Pariza v Moskvo.) Dva mlada Francoza, sin znanega žurnalista Pegramonta, in nek slikar lista „Univers illustré“ g. Marait, napravila sta se na pot peš iz Pariza v Moskvo, preko Soissona, Lavna-Lütticha, Kolonje, Berolina in Varšave.

* (Volčkov) so postali letos v raznih krajih jako predrzni. Glad jih žene, da se klatijo v celih tolpah okoli posameznih hiš in vasi, tako, da v nekaterih krajih ni varno potovati. Iz Tarnova se poroča: V gališki vasi Perzopendovu, okraj Tarnov, primerilo se je, da je pes, ki je bežal pred velikim volkom, vlomil okno v sobo, v kateri je ravno kmet Pavel Piatkovič z družino vred večerjal. Za pesom pognal se je pa tudi volk. Krik prestrašenih žensk in vsiklik moških prestraši volka. Misli je skozi okno zbežati, toda srčen kmet zgrabi zver za zadnjo nogo, za katero jo drži toliko časa, da je njegov sin zunaj hiše mahnil parkrat s sekiro po volčji glavi, ter ga ubil.

* (Mlada mati in dva otroka pogoreli) so pri požaru v Castres na Francoskem, ki je nastal po noči in se razširil tako hitro, da so ljudje morali skozi okna poskakati, da so se rešili. Omenjene tri žrtve požara našli so drugo jutro vse sežgane pod razvalinami.

* (Drag pes) Da se konji plačujejo jako drago, je znano. Da bi pa pes dosegel ceno 65.000 mark, to je morda novo. To ceno plačal je nedavno nek Anglež Američanu za psa bernhardinca, ki je visok 89 centimetrov, in tehta 100 kilogramov.

Mноголетна opazovanja. Pri slabem prebavljenju in pomankanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo kakor nobeno drugo sredstvo s svojim želede krepčujočim ter kri čistečim uplivom. Cena škatljici 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (4-3)

Piccoli-jevo esenco za želodec
prireja in razpošilja nje izdelovatelj lekarnar G. Piccoli v Ljubljani v zabojčkih po 12 in več steklenic. 1 steklenica 10 kr. 1 (79-8)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Mozirji je revnim učencem tukajšnje šole leta 1890 in 1891 po 40 gld., torej skupaj 80 gld. veldušno darovati blagovolila, za kar se imenovanemu denarnemu zavodu v imenu šolske mladine najtoplejša zahvala izreka.

Krajni šolski svet v Mozirji

dne 1. marca 1891.

Fran Kocjan, načelnik.

Tujci:

1. marecja.

Pri **Malič**: Storch, Löwensohn, Fuchs, Puschenjak, Lehr, Buschbeck z Dunaja. — Supanz iz Celja. — Neunholdlich iz Grada. — Cora iz Trsta. — Cousen iz Mar-seilla. — Weisz iz Budimpešte.

Pri **Stonu**: Maadl, Löffler, Werne, Wengraf, Schott z Dunaja. — Schäffer iz Maribora. — Gasparini iz Trsta. Pri **avstrijskem cesarji**: Cerar, Pavlič iz Glo-govica.

Pri **južnem kolodvoru**: Rohman iz Gorice. — Ringi iz Celovca. — Schober iz Ljubljane. — Ternove iz Medvoda.

Umrli so v Ljubljani:

25. februarja: Karol Kramar, posestnik, 40 let, Kar-lovska cesta št. 13, za jetiko.

26. februarja: Marija Kalan, posestnikova hči, 3½ leta, Poljanska cesta št. 60, za davico. — Fran Vertnik, komptoirist, 25 let, Dunajska cesta št. 8, za brighitjevo boleznijo.

27. februarja: Jernej Podgoršek, vrvar, 68 let, sv. Petra cesta št. 33, za plućnico. — Ema Kvas, črev-ljarjeva hči, 8 mes., Mestni trg št. 10, za plućnico. — Alojz Ločnikar, kajzarjev sin, 2½ leta, Hauptmanca št. 8, za davico.

V deželni bolnici:

26. februarja: Franc Kikel, gostija, 25 let, za bož-jastjo.

27. februarja: Jakob Babnik, gostaç, 80 let, za oslabljenjem. — Boštjan Stupnikar, berač, 86 let, za oslab-ljenjem.

1. marecja: Jožef Jeraš, gostaç, 17 let, za oslab-ljenjem.

Loterijske srečke 28. februarja.
Na Dunaji: 16, 28, 37, 77, 29.
V Gradci: 65, 7, 49, 11, 87.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
28. febr.	7. zjutraj.	748.3 mm.	-5.4° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	748.1 mm.	-2.0° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	748.2 mm.	-4.2° C	sl. vzh.	obl.	
1. marca	7. zjutraj.	745.9 mm.	-5.8° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	748.1 mm.	-2.2° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	742.3 mm.	-4.0° C	sl. vzh.	d. jas.	
2. marca	7. zjutraj.	740.6 mm.	-7.0° C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	739.8 mm.	-2.4° C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	738.9 mm.	-1.0° C	sl. szh.	obl.	

Srednja temperatura -3.9°, -4.0° in -1.2°, za 5.3°,
5.6° in 3.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 3. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	91.80	—	91.85
Srebrna renta	91.80	—	91.70
Zlata renta	110.15	—	110. —
5% marena renta	102.05	—	102.15
Akcije narodne banke	988 —	—	986 —
Kreditne akcije	306.75	—	306.75
London	115.25	—	115.05
Srebro	—	—	—
Napol	9.13	—	9.11 1/2
C. kr. cekini	45 —	—	5.45
Nemške marke	56.55	—	56.52 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 —	—	—
Ogorska zlata renta 4%	104 —	—	70 —
Ogorska papirna renta 5%	101 —	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121 —	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	113 —	—	75 —
Kreditne srečke	100 gld.	184 —	—
Rudolfove srečke	10 —	20 —	50 —
Akcije anglo-avstr. banke	120 —	165 —	40 —
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	220 —	—	—

Zahvala.
Globoko ganjeni po bolešni izgubi našega
presrečno ljubljenega sina, oziroma brata, svaka
in strija, gospoda
FRANA VERTNIKA
comptoirista
izrekamo najiskrenejšo in najsrčnejšo zahvalo za
srčno sočutje mej boleznijo in ob smrti pokojni-
kovi. Posebno se zahvalujemo prečastiti duhov-
ščini, mnogobrojnim spremljevalcem dragega po-
kojnika k poslednjemu počitku in darovateljem
krasnih vencev.
V Ljubljani, dne 2. marca 1891.
(168) **Žalujejo ostali.**

Alojzij Korsika
Glavna prodajalnica:
Tržaška cesta 10
polog c. kr. glavne to-
bačne tovarne.
Odlikovana
umetna in trgov-
ska vrtnarija
v Ljubljani.
Poddružnica:
Šelenburgove ulice 6
vis-à-vis c. kr. pošt. in
telegraf. uradu.
Podpisane se ponižno priporoča častitemu n. n. ob-
činstvu za izdelovanje **svežih šopkov in vencev za**
grobe in mrljice, s trakevi mnogovrstnih barv in baž
ter z napisi. Ima pa tudi veliko zalogo **suhih vencev**
od najcenejših do najfinjših. Posebno opozarja na svojo
veliko zalogo **vrtnih in poljskih semen**, največ doma
pridelanih, ali pridobljenih iz taci krajev, da jim naše
podnebje ugaja. Omeniti mora, da mora vsak trgovec s
semeni vedeti, od kod da je seme, ker sicer ne more jam-
čiti, če je za naše kraje. Pariška in francoska semena sploh
neso za naše kraje. Podpisane more jamčiti, **da so se-**
mena njegova pristna in kaljiva.
Podpisane prevzema tudi **kinčanje grobov** in
sploh vsa dela, spadajoča v stroko njegovo, ter jih izvr-
šuje **hitro, fino in po najnižji ceni.** Pri njem dobivajo
se tudi raznovrstne **rastline in ovetlice v loncih.**
Za obilno naročevanje priporoča se
z odličnim spoštovanjem
Alojzij Korsika.
(143—6)

Vsprejme se več
potovalnih in stalnih zastopnikov
za zavarovanja proti teles-
nim nezgodam.
Ponudbe naj se izvolé pošiljati upravništvu
tega lista pod šifro: „**Nezgoda**“.
(170—1)

Prodaja ledu.
Ljubljansko drsalno društvo prodaja
na veliko ali na drobno **kristalni led** iz svo-
jega ribnika pod Turnom. — Več poizve-
deti je v pisarni kranjske stavbinske
družbe.
(171)

Restavracija
v Ljubljanski čitalnici
oddaja se
od 1. aprila odnosno **1. maja t. l.**
v najem ali pa na račun.
Pojasnila daje v imenu odbora gospod
Fran Drenik.
(152—3)

Čast mi je naznanjati, da sem splošno pohvaljeno **sliko prvega sloven-**
skega pesnika in preporoditelja
Valentina Vodnika
izgotovil i v manjem formatu, namreč 55 cm široko, 68 cm visoko. Ta slika
(oleografija) stoji v 10 cm širokem, krasnem, pozlačenem ali črnem okviru
gld. 13.50 proti gotovemu plačilu.
Da omogočim vsakemu nakup slike tega narodnega velikana, in ker mi
je do tega, da se ta slika najde povsod, kjer se slovenski čuti, dajem jo tudi
na mesečne obroke po 1 gld. za 15 gld. loco Zagreb, brez zaboja.
Nadalje priporočam oleografije: „**Ranjeni Crnogorci**“, „**Herego-**
vačko robije“, „**Hrvatski sabor god. 1848**“, „**Krunisanje kralja**
Zvonimira“, „**Died i unuk**“, „**Josip Juraj Štrossmayer**“.
Z odličnim spoštovanjem
S. Kočonda
založnik v Zagrebu.
(150—3)

Št. 2310. (162—1)
Mesnica v najem!
Za **1. maja rok tekočega leta** oddati je v hranišči gasilnega
orodja v **šolskem drevoredu** jedno na oglu proti Ljubljani ležečo
mesnico v najem.
Ustne ali pismene ponudbe vsprejema podpisani mestni magistrat v na-
vadnih uradnih urah **do uštetega 20. marca t. l.**
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 25. februarja 1891.

Posojilnica v Celji
ima
v torek dne 10. marca t. l. ob 2. uri popoldne
v dvoranah Celjske čitalnice
svoj
redni letni občni zbor.
Na dnevnem redu je:
1. Odobrenje letnega računa za leto 1890.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Razni nasveti.
CELJE, dné 2. marca 1891.
Načelstvo.
(167)

Št. 3869. (169—1)
Razglas.
V ponedeljek dne 9. t. m. dopoldne ob 9. uri se bodo
kostanjeva drevesa
v onem delu Lattermanovega drevoreda, ki prične pri koroški državni cesti
in služi kot vozna cesta do rondo-a, dalje ona ob zidu vojaške oskrbovalnice
na Frana Josipa cesti, — pod pogojem, da se takoj posekajo in s koreninami
vred odstranijo, na lici mesta za gotovo plačilo prodala potom
očitne dražbe.
Mestna občina Ljubljanska
dne 2. marca 1891.

Graščina Hruškovrh prodaja
pristavo
ležečo v občini Vidovina, v okraji Jaska na Hrvatskem, blizu
Dolenjskega, ne daleč od Metlike, obsejajočo:
25 oralov 1498 □° njiv,
1 oral 393 □° vrtov,
4 orale 652 □° travnikov,
2 orale 896 □° pašnikov,
32 oralov 374 □° gozdov,
253 □° dvorišča,
Vkupe 66 oralov 866 □°.
s hišo in gospodarskimi poslopji
vse vkupe za ceno **9000 goldinarjev.**
Pojasnila daje gospod **Jurij Burgstaller, P. Krašič** pri
Jaski.
(166—1)

Prodaja drevesnih sadik.
V c. kr. gozdnem vrtu pod Rožnikom in
v Gradišči pri Ljubljani odda se prihodnje spomlad
okolu šest milijonov drevesnih sadik
proti temu, da se za vsak tisoč z zavijanjem in odneskom do želez-
nice ali do pošte uplača za **triletno smreke 1 gld. 50 kr.**
in za **dveletne mecesne 2 gld.**
Naročila vsprejema proti uplačilu spadajočega zneska c. kr.
deželno gozdno nadzorništvo za Kranjsko v
Ljubljani.
Od c. kr. deželnega gozdarskega nadzor-
ništva za Kranjsko.
(141—2)